

ABONAMENTUL
 Pe un an . . . 24 Cor.
 Pe jum. an . . . 12 "
 Pe 6 luni . . . 8 "
 Anul de Duminică
 Pe un an . . . 4 Cor.
 Pentru România și
 America . . . 10 Cor.
 Anul de zi pentru Ro-
 mânia și strălucitate pe
 su 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
 și ADMINISTRAȚIA
 Deák Ferenc-utca 20.
 —
 INSERTIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Manuscrise nu se în-
 polază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

In numele Europei!...

(*) Până acum toate fărâdelegile și infamiile guvernul maghiar și agenții săi le comiteau în numele — ideii de stat! Ideia de stat pretindea ca satrapii de prin comitate să-și bată joc de lege și dreptate, ideia de stat pretindea ca parlamentele să aprobe orice măsură ar fi luat guvernele. În numele ideii de stat au dat năvală honvezii la *Pánade* și tot în numele ideii de stat s'a comis și vărsarea de sânge dela *Cernova*.

Votul plural se face și el în numele ideii de stat...

Vorbirea de Sâmbătă a deputatului Dr. *I. Maniu*, care a forfecat rău politica coaliției, a dat lui *Andrássy* prilej să invoce numele — Europei.

Ce-i aia ideia de stat? E ceva abstract, prea abstract și prea mărunț pentru o mărime ca ministrul *Andrássy*. În străinătate apoi nici nu e prea înțeleasă și n'a prins rădăcini ideia asta... așa și-o fi zis *Andrássy*. Destul că de alaltăieri încoaci există un argument mai puternic pentru susținerea politicii șoviniste, intolerante panmaghiare.

»Este un interes european universal ca aici să fie un stat unitar«, — a zis *Andrássy*.

Și fiindcă statistica oficioasă așa arată lumii, că aici există un stat *poliglot*, marele guvern al coaliției nu face decât să slujască marilor interese universale europene când cu sabie și foc s'a apucat să facă stat — unitar!

Toate limbele să amuțescă deci, naționalitățile să nu mai crâcnească, »agitatorii« să nu se mai frământă, marile ziare europene să nu mai critice, nici în meetinguri să nu se mai condamne politica actualului guvern maghiar, ci să înțeleagă odată toată suflarea, că în Ungaria, începând dela *Andrássy*, urmând cu fișpanii și jandarmii săi, toți, cu o rară însuflețire și virtute nu fac decât să slujască marile interese universale ale — Europei.

Nu pe oligarhii tembeli, leneși, risipitori, lămpiți și îngâmfăți vrea să-i susție la domnie — *Andrássy* prin proiectul său de reformă electorală, ci pe Europa vrea s'o țină în picioare...

Ce păcat că n'a spus adevărul acesta mai iute. Probabil că atunci nu se țineau nici sutele de adunări românești și slovace, nici meetingurile din România. Nu s'ar fi scris, probabil, nici atâtea articole în marile ziare europene, fostul prim-ministru *Hédervary* poate că își trăgea și el seamă și nu zicea că proiectul lui *Andrássy* este o rusine a veacului...

Steaua lui *Apponyi* este serios amenințată să ajungă eclipsată: până acum baritonul acesta al coaliției era considerat drept cel mai mare iesuit și sofist... D'aci încolo

Andrássy îi apucă înainte. S'a dovedit adică mai mare meșter întru a spune vorbe late.

Dr. *Maniu* prin fapte a dovedit că actualul guvern se conduce de ură față de naționalități, cărora le nesocotește chiar cele mai cardinale și mai elementare drepturi cetățenești, și peste tot: în țara asta argumentul de căpetenie în ce privește guvernarea sunt jandarmii!

Ascultați ce a răspuns *Andrássy*:

»Fiți însă convinși, că pe mine nu mă conduce nici o antipatie față de naționalități. Din contra; am prilej să stau în provincie locuită de români și slovaci; cunosc poporul d'acolo, îl iubesc și-l socotesc de cetățeni ungari de treabă și de încredere (vii aprobări). Dela administrație la orice prilej pretind ca să se ocupe cu dragoste de afacerile poporului (aprobări). Și să nu facă deosebiri între neamuri. În hotărârile mele eu niciodată nici nu voi dispune altfel din cauză că ar fi vorba de ungur ori de român. (vii aprobări). Oricât îmi iubesc neamul îmi țin de datorință să fiu cu dreptate și față de alte neamuri (vii aprobări).

»In acest punct cărările noastre se și despart. Nu tolerez organizarea politică a naționalităților (aprobări șgomotoase). Asta lovește în interesele rasei maghiare întocmai ca și ale naționalităților (aprobări). Geografia, natura a creat unitară țara asta; unitară a făcut-o și istoria noastră milenară. Este interes european universal, ca aici să fie un stat unitar! Dacă față de toate acestea noi am urma politica să împărțim unitatea în naționalități, dacă noi am vrea să introducem guvernări de diferite limbi și caractere, după naționalități, atunci ne punem în contradicție cu natura, cu tradiția milenară și cu interesele Europei...

Ne-am luminat deci, știm cu un lucru mai mult: interesele Europei cer ca aici, din Carpați și până la Adria, să nu fie decât o limbă: cea ungurească; să nu fie naționalități și puternicul conte o și declară că nu va tolera organizare politică națională! Cunoaște poporul român (și slovac), știe că suntem oameni de treabă, de încredere pentru stat, ne iubește chiar și ține să fie cu dreptate față de noi... Dar să trăim și să ne organizăm ca naționalitate, nu ne va lăsa!

Rostitu-s'au oare vre-odată în parlamentul ungar cuvinte cari să se contrazică mai mult? Perversitatea și perfidia politică fost-au oare vre-odată mai eclatant manifestate?!

Culmea perfidiei este, într'adevăr, să recunoști că elementul român este demn de încredere și în acelaș timp să-i denegi dreptul de a se organiza politiceste, pentru a deveni și el element alcătuitor de stat, factor în politica țării în care suntem autohtoni și cei mai numeroși, după unguri.

Ascultați însă în ce culminează logica lui *Andrássy*. Zice că dacă s'ar respecta dreptul de limbă al naționalităților, —

»...atunci aici între elementul maghiar și între celelalte rase s'ar provoca o luptă perpetuă violentă, cu urmări incalculabile, care ar nimici apoi cultura spre paguba a noastră și a d-voastră. Fără îndoială am ajunge atunci într'un hal mai rău de cum este Austria. Austria a încercat adică sistemul ca organizând politiceste naționalitățile, să încerce a face pace. Și care este rezultatul?

Rezultatul este, zice *Andrássy*, că peste Leitha bântuie lupta națională care paralizază parlamentarismul. Iată de ce el va purta luptă energică împotriva naționalităților!...

Zilnic coaliția se plânge că Austria devine puternică, dând ea tonul în politica mare externă și exploatând economiceste pe Ungaria cea slabă, și totuși afirmă că organizările politice ale naționalităților din Austria paralizează mersul regulat al statului.

Dar în Ungaria niciodată naționalitățile n'au paralizat parlamentarismul, ci magnații au făcut ce le-a plăcut. Și, care este rezultatul?

Emigrările în masă, cea mai mare mizerie economică, în politică întronarea celor mai retrograde și mai detestabile principii!

Dar, în sfârșit, noi nu avem de gând nici să convingem pe *Andrássy* că debitează palavre, nici pe cetitorii noștri despre porniurile generoase (?) ale contelui negru.

Cum el apelează însă la interesele Europei, deputații noștri și noi toți pe acest teren trebuie să primim lupta. Într'un memoriu să ducem și noi în fața areopagului european toate ce se petrec și ce se intenționează față de naționalități.

Să vedem, Europa cui va da dreptate?!

Ministril unguri la Viena. Ministril cabinetului ungar s'au prezintat ieri corporativ înaltea domnitorului la Viena, pentru a-și depune omagiile cu prilejul jubilar. Singur *Kossuth* a rămas acasă, — bolnav și cu inima nemângăiată, trebuind să peardă un prilej atât de excelent pentru dovedirea lperloia'ismului său.

Wekerle și *Andrássy* au fost primiți și în audiență particulară, având să facă relații asupra situației politice din Ungaria. Ziarele ungurești cred că prim-ministru *Wekerle* va începe încurând să negocieze cu guvernul austriac în chestiunea băncii.

Baronul Rauch, banul Croației, a fost primit Sâmbătă în audiență particulară de către M. Sa la Viena. Cu aceasta ocaziune, banul a relatat domnitorului despre situația politică actuală din Croația.

Deschiderea sesiunii Corpurilor Legiuitoare române.

Sâmbătă s'a făcut, cu ceremonialul obișnuit, deschiderea solemnă a sesiunii Corpurilor Legiuitoare.

Dimineața la orele 10 și jumătate s'a oficiat la Mitropolie un Te-Deum, față fiind d-nii senatori și deputați, d-nii miniștri, membrii înaltelor corpuri și autorități și un public numărös.

După sfârșirea serviciului religios, deputații și senatorii, membrii corpului diplomatic și ai înaltelor corpuri s'au întrunit în sala de ședințe a Senatului, în care a avut loc solemnitatea, palatul Adunării deputaților, în care se face de obicei această ceremonie nefiind încă complet terminat.

Plecarea cortegiului regal dela Palat a fost anunțată prin 101 tunuri. Pe tot parcursul dela Palat până la Universitate se afla adunat un public foarte numărös care a aclamat cu respect și iubire pe Suveran și pe A. S. R. Principele Moștenitor, în trecerea spre palatul Universității.

La orele 12 precis, M. S. Regele, însoțit de A. S. R. Principele Moștenitor, a fost primit la intrarea Senatului de d-nii M. Pherekyde și P. S. Aurelian, președinții Corpurilor Legiuitoare, și de birourile adunărilor.

M. S. Regele a intrat în sala de ședințe a Senatului, precedat de adjutanții săi, și de Cartea Regală.

Intrarea Suveranului în sală a fost primită cu puternice și repetate aplauze și ovațiuni cari au ținut mai multe minute.

Majestatea Sa, înconjurat de toți d-nii miniștri, a citit mesajul de deschidere al adunării legiuitoare. Toate pasajele mesajului au fost subliniate cu aplauze, cu deosebire acelea privitoare la întinderea regimului nostru constituțional asupra județelor Constanța și Tulcea și la măsurile ce se vor lua spre a se sporii și întări puterea noastră militară.

La orele 12 și 10 minute M. S. Regele și A. S. R. principele moștenitor au părăsit sala de ședințe, în aplauzele și ovațiunile d-ilor reprezentanți ai țării.

Onorurile au fost date de o companie de vânători cu drapel și muzică.

În drumul spre palat, suveranul și principele moștenitor au fost iarăși obiectul călduroaselor manifestațiuni de respect și iubire ale publicului adunat pe străzi.

Di P. S. Aurelian, președintele Senatului, a rugat pe d-nii deputați și senatori, să se intru-

nească luni, la orele 2 p. m., tot în sala Senatului, spre a se hotărî modul cum vor lucra cele două Corpuri legiuitoare, până la terminarea definitivă a clădirii camerei.

Îată mesajul regal de deschidere a Corpurilor legiuitoare ale României:

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

Simțesc o vie bucurie că pot veni eu însuși în mijlocul Domniilor voastre spre a vă aduce călduroasele mele salutări.

În împrejurările grele prin cari trec toate statele, relațiunile internaționale ale României sunt normale. Am veghiat toți cu cea mai mare băgare de seamă ca interesele regatului să nu fie atinse. De astădată, ca și în trecut, ținta politicii noastre este îndreptată spre menținerea păcii generale. Această atitudine a fost cu deosebire apreciată de Europa întreagă.

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

Ieri s'au împlinit trei-zeci de ani de când, în capul armatei, am pus piciorul pe pământul Dobrogei, recâștigată prin sângele vitejilor noștri ostași căzuți în războiul independenței. De atunci această parte a României a luat un avânt puternic. Prin conștiința națională reînviată, prin lucrările mărețe și roditoare cu cari regatul necontenit a înzestrat-o, ea este astăzi deapănarea unită cu patria mamă, prin simțeminte de dragoste și de recunoștință. A sosit dar momentul să întindem asupra județelor Constanța și Tulcea regimul nostru constituțional.

Pășim înainte cu încredere în aplicarea legilor agrare. Guvernul meu va pune dar toată îngrijirea ca realizarea acestei mari reforme economice și sociale să fie pe deplin asigurată și va propune în acest scop măsurile pe cari experiența le va fi arătat necesare.

Spre a desăvârși reorganizarea administrativă și spre a da o viață nouă organelor administrațiunii locale, se impune schimba-

rea legii consiliilor județene. Întrunirea într'un colegiu unic al alegătorilor acestor consilii va constitui un mijloc practic de educațiune cetățenească.

Pentru asigurarea sănătății publice, atât de strâns legată de dezvoltarea noastră națională, se va supune desbaterilor Domniilor voastre modificarea legii sanitare, ca urmare a măsurilor votate în sesiunea trecută.

Situațiunea finanțelor statului se menține prosperă și solidă, deși două recolte succesive slabe au încercat țara.

Ministrul finanțelor va propune diferite legi privitoare la îmbunătățirea ramurilor de administrațiune dependente de acest departament, precum și unele măsuri financiare de ordin economic.

Ministrul justiției va înainta deliberărilor Domniilor voastre o lege pentru numirile și înaintările în funcțiunile judecătorești, care, împreună cu întinderea inamovibilității la toți magistrații, va ridica și va întări încă mai mult încrederea în justiție și prestigiul ei.

Ministrul agriculturii și domeniilor a pregătit un proiect de lege privitor la modificarea codului silvic, pentru o mai bună îngrijire a pădurilor, regulamentându-se totodată vânzarea pădurilor stăpânite în indiviziune de moșneni. Veți fi chemați asemenea a discuta proiectul de lege, prevăzut în manifestul din 12 Martie 1907, pentru arendarea la asociațiunile țărănești a moșiilor statului și a așezămintelor de binefacere și de cultură.

Ministrul industriei și al comerțului, pe lângă noua organizare a acestui departament, va prezenta legi privitoare la: încurajarea industriei naționale, la modificarea legii pentru consolidarea dreptului de exploatare petrolului pe proprietățile particulare, și o lege care să prevadă un regim mai prielnic pentru exploatarea stațiunilor balneare ale Statului.

Armata nu încetează a fi încurajată de dragostea și de îngrijirea noastră a tuturor. În urma concentrărilor de toamnă și mai cu seamă a încercării de mobilizare făcută cu

FOIȚA ZIARULUI TRIBUNA.

Wälischhof.

De S. S.

Tle, Mady.

În treizeci de minute ajungi cu trenul pornind din »Südbanahof« din Viena la Brün.

Din gara Brün-Enzersdorf o poți porni pe deal, pe jos, peste vîi, ori străbați drumul »am Gebirg«, cu trăsura, un drum alb, bătut cu pietriș mărunt.

Drumul șerpuește în sus, printre dealuri păduroase în stînga, grădini adâncite pe lângă scurgeri de ape și vîi pitice pe delușoare, în dreapta. Calul de »confortabel« merge în pas; abia din când în când mai dă de un crâmpel de drum fără clin, de își mai luștește pașul.

În stînga, păduri de verde închis mărginesc zărea pe coasta de deal, hotărnicindu-se cu înălțimea albastră, scăpărătoare de căldură, din puterea înfocăturii soare.

Și din cuprinsul pădurii de brazi se înalță rule ciungite, ce mărturisesc de vremuri de urgie și apărare mălastră, a cetății de fruntea împăraților noștri, Viena.

Releu, în chipul său de acum șase veacuri, castelul Lichtenstein se ridică peste brazi, pe un pisc de stîncă uriașă, ca un cuib de vultur...

Pe dreapta, dintr'un ascunziș de frunziș, pe o înălțime de deal, răsar două înălțimi de turnuri glazuroase, sclipind în schinteer, în bătaia soarelui, — e sanatorul »Wälischhof«.

Intrăm cu trăsura la poalele acelu deal și mergem încet, cu înconjur ce ușurează urcarea sub umbra și răcoarea copacilor, ce și-au bolțit ramurile peste drum.

Suntem la »Wälischhof«.

Suntem la înălțime de 234 m. deasupra mării, — între dealuri.

La intrare, pe o poartă de grădii, verde, ca și vegetația împrejmuitoare, găsești, ascunsă în frunzișul copacilor împrejmuitoari, o căsuță albă cu două etaje și cu balcon de lemn, ca după vre-un model din Constantinopol.

Parcul se desfășură, apoi, pe un teritor ondulat, cu copacii cari se resfiră în alei umbroase ori se grupează îngrămădiți, pe câte un petec de loc, pentru a lăsa loc deschis covorului verde, de pajiste fină.

Platani, mesteacăni, arțari și castani țin strajă; iar brazi vineții, parcă pudrați ori sclipind de argint în bătaia soarelui, molizi crudiori și chiparoși ce se indoie, ca fetele la joc, șopotesc de vînt și fac umbră; pe când sub soare își desfac mirosul dulce trandafirii și cu ochii dai de un mândru covor de plante.

În dosul lor se ascund gheretele de lemn, locuințe deschise ale bolnavilor.

Iar în dreapta aleși pe care intri, tot o formă de turn, foarte înălțat peste teren, avînd jos drumul șerpuitor ce aduce în sanator. Înălțimea etajului al doilea se ridică peste copaci, încât deschide mareață priveliște de zi și de noapte,

*) Numele acestui sanator este după numele fostului său proprietar Wälischhof, a cărui portret, în costum à la Ludovic XIV, se găsește atârnat în salonul de cură a sanatorului.

peste Brün, Luxemburg, ș. a. până la Viena, — când e senin.

Pe acest loc a fost în veacurile trecute o mînaștire de ieziuți. Acum de aici** se direcționează liberarea de suferințele pămîntului prin puterea izvorită din darul creșterii elementelor fire: aer, apă, soare.

În clădirea din locul central al sanatorului, cu sala în spre parcuri bucătării în spre, cu prospect frumos spre parc dar mai puțin frumos ca clădire, căci i-se recunoaște »evoluțiunea« deși... un turn simpatic, mă îndeamnă la tăcere, ca un deget arătător.

Aici mai interesant lucru e, la început administratoarea dr. Miți blondă, care după fiecare sfârșit de săptămână îți trimite câte-o hârtie, cam... nesimplică.

Într'o șură mare de lemn, roșie și totuși cochetică, deschisă ca să poată circula vîntul, se în masa comună, la care nu odată participă vrăbii rău năcărute, cari au cuiburi pe geuzile de sub acoperiș.

Dar sunt și patru tei uriași, cu miros dulce de miere, și loc de popice și... multe de toate de trebuință e ceva — foarte frumos.

O templă înaltă e în calea ta, de câteori mergi la masă ori vii dela masă, de nu te duc și adă alții...

În templă, e o masă îngustă, ce se aseamănă cu un pistol. Acoperită în todeauna cu un așternut frumos brodat și curat, e pururea împodobită, cu pahare de flori proaspete, violete ori lăcrimare, liliac ori zambile, garoafe ori trandafiri, iar în mijloc e o cruce.

** Aici șade și medicul sanatorului Dr. M. Sturza.

o întreagă divizie, s'a putut constata că oștre noastră se dezvoltă nefcetat, spre marea noastră mulțumire. Se simte însă trebuința ca unele din legile militare să fie puse în acord cu legea de organizare și ca toate nevoile armatei să fie satisfăcute, pentru a spori și întări puterea noastră militară.

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

Sunt convins că în această sesiune lucrările Domniilor-voastre vor fi tot atât de roditoare ca ale trecutei sesiuni, și că veți desfășura aceeași rîvnă de a păși înainte pe calea progresului și de a păstra și rădica nefcetat situațiunea ce am căpătat între state prin o muncă încordată și neobosită.

Dumnezeu să binecuvinteze lucrările Domniilor voastre.

Sesiunea ordinară a Corpurilor legiuitoare este deschisă. Carol.

(Urmează iscăliturile miniștrilor.)

S'a remarcat, cu o adâncă mulțumire, înfățișarea sănătoasă a M. Sale regelui, cu ocazia solemnității deschiderii Corpurilor legiuitoare.

Suveranul a făcut o excelentă impresie tuturor celor cari au avut prilejul fericit de a-l revedea, iar privirea vie și mersul său sigur au făcut pe toți să-și aducă aminte de anii, în veci memorabili, când — în fruntea armatei — a condus țara la victorie.

La orele 12 precis, M. Sa regele însoțit de A. S. R. principele Ferdinand și urmați de miniștrii și de Casa militară regală au sosit la Senat.

Di Horia Rosetti, chestor al Camerei, a anunțat cu glas tare:

— *Majestatea Sa Regele!*

Toți cei din sală s'au ridicat în picioare.

Suveranul s'a ridicat la tribuna prezidențială, stînd în stînga pe principele moștenitor, în dreapta pe dl D. A. Sturdza și la spate pe ceilalți domni miniștrii.

Domni senatori și deputați l au salutat cu lungi aplauze.

Aplauzele și strigătele de ura au durat câteva minute și numai după terminarea acestei mani-

festății, la care M. S. regele a răspuns, în mod afectuos, s'a început citirea mesajului Tronului.

Pașgiile cele mai aplaudate din documentul oficial au fost acele privitoare la acordarea de drepturi dobrogenilor și la colegiul unic. Celelalte au trecut aproape neobservate, iar banalitatea că relațiunile României cu statele vecine sunt normale, a fost primită cu oarecare ironie de deputați și senatori.

Unii din ei și-au permis chiar să întrebe, în cercul lor și în mod ostentativ:

— *Ce facem cu ungurii?*

La plecare, M. S. regele care eră însoțit de principele moștenitor, a fost condus cu ceremonialul obișnuit.

În capul scării și-a luat rămas bun dela miniștrii și prezidenții Corpurilor legiuitoare, strîngându-le mâna.

În acelaș mod a procedat și Alteța Sa Regală Principele Ferdinand.

Singur generalul Averescu, care se afla ceva mai departe de cercul miniștrilor, nu a avut această onoare.

Mitropolitul Meșianu și Alexandru Mocsonyi despre situație.

Di Ioan Russu Abrudeanul, publicist în România, făcînd o anchetă asupra »spiritului și pulsului ce domnește printre Români din Ungaria față cu proiectul de reformă electorală al contelui Andrassy, publică în »Adevărul« din București două interviuri interesante obținute din partea I. P. S. Sale Mitropolitului Meșianu și a dlui Alexandru Mocsonyi.

I. P. S. Sa Mitropolitului Meșianu l-a primit pe dl Russu în reședința sa din Sibiu, Di Mocsonyi însă fiind suferind nu

l-a putut primi ci a trimis răspunsurile sale, ziarului »Drapelul« din Lugoj.

Le reproducem mai la vale și ținem să ne exprimăm părerea noastră de bine mai ales asupra limbajului I. P. S. Sale care prin declarațiunea sa că va lua parte la adunarea »Națiunei Române« va cuceri de sigur toate inimile românești.

Declarațiunile dlui Mocsonyi sunt d'asemenea interesante, în punctul adunării naționale el se pune însă iar în desacord cu opiniunea publică românească.

Declarațiunile I. P. S. Sale.

— *Înalt Prea Sfinția Voastră! Văd prin și rele dela d-v. și știu și în mod particular, că deputații români din Budapesta, de acord cu numeroși fruntași ai poporului, vă cer d-v. și celorlalți prelați români să imitați mareașă pildă a mitropolitului Șaguna și să vă puneți în fruntea națiunei în vederea unei mari adunări de constituire pentru găsirea celui mai bun mijloc de apărare în contra primejdiei cu care vă amenință noua reformă electorală ungurească. Ce crede Înalt Prea Sfinția Voastră de această idee, care preocupă azi atât de mult sufletele românești? Este oportună și mai ales poate fi utilă această mare manifestațiune națională?*

— »Deși eu nu fac politică, totuși pentru orientarea dtale și mai ales pentru ca și generația tină să cunoască poziția noastră a arhierilor români, cred necesar să-ți reamintesc timpurile când arhierii erau conducătorii naturali ai românilor din statul ungar. Astfel renumita adunare ținută în 1848 la Blaj a fost permisă de guvern numai sub conducerea arhierilor de atunci, Șaguna din Sibiu și Leményi din Blaj. Tot așa a permis guvernul la 1848 și s'arbilor o asemenea adunare, sub conducerea mitropolitului lor Iosif Raiacici.

Înmulțindu-se mai tîrziu clasa inteligentă românească și avînd românii și câțiva deputați în dieta țării, i-s'a părut inteligenței române că arhierii ar putea să fie la un moment dat influențați de guvern. Condusă de această idee, clasa inteligentă românească încă în zilele mitropolitului Șaguna și Șuluț, pe cari națiunea îi alesese de prezidenți ai comitetului național, a dispensat pe arhierii

și și-a cumpărat mai multe poștale ca să le trimită prietenilor.

— Cine a pus pe fotograf... cu mașina? întrebă el.

— Cel mai gras dintre noi spuse unul.

— Aia? Cu aia poți ară în mijlocul țîrgului...

Nu pot uita fi cețea sufletului și frumuseța plastică a dăștunil, unul tovarăș din Wäischhof, care nu-i literat ci fișcarăș, dar are un suflet de poet.

În curățeria sufletului său ne a povestit o poveste a lui... și azi îmi sună în urechi vorbele lui:

»Cînd deschidea gura, gura aceea... să spună ceva... orice ar spune... cînd se deschideau buzele ei... se deschideau porțile raiului înainte mea...«

Suflet senin, sincer și adînc simțitor!

(Va urma).

H A Z.

Mama: (Surprinzînd pe mediator tocmai cînd îi săruta fata): Cum nerușinatule, pentru asta-ți plătim?...!

Meditatorul: Ba nu; asta-i gratis doamnă.

Și aceste toate sunt la picioarele Mîntuitorului, icoană efantă, mare și frumoasă, cu chipul blîndeței mielului lui Dumnezeu și dragostei pentru cei suferinzi.

Cu capul puțin plecat, cu mâna stîngă la piept, cu dreapta întinsă, chemînd pe cei de jos, cari privesc la dănsul și pe cari îi privește:

»Kommet alle zu mir, die ihr mueselig und beladen seid.«

Cît de sublime și mîngăietoare sunt aceste sînte vorbe, pentru cei oboșiți și apăsați de greul vieții; și vin la izvorul tîmăduirii...

Preocupați cei mai mulți dintre »nervoși« (neuralgienici) de curălisirea proprie, cu mici excepții, îi veni pe toți la masă și la stabilimentul balnear, la cînsurile hotărîte, îndeletnicindu-se, sub mîinile viguroase ale băieșilor ori »aprozionare« prin serviciul plăcut și isteț al unor fete în costume negre, șorțe albe și sandale pe picioarele fără șorapi, după moda și prescripțiile medicale de aici.

În variația de slăbiciuni și pătîmiri, de istovii ori îngreunări, domină totuși vioiciunea, recrearea mai ușoară, mai iminentă; fețe îmbujorate și izbucniri de veselie, întîlnești la tot pasul.

*) Matei XI. 28.

Prietenia ușor se leagă și la »Luftbad« și la popice... și se salută toți. Stai de vorbă cu ori și cîne și petreci zile bune »fără gânduri« — la porunca medicală! — mai ales cînd... și nemțește și în muzica europenească nu ești — chinez.

O seamă de români, cînd am fost mai mulți de-odată, 12 la număr, zăcîream într'o grupă, poreclită între noi de »lazaroni«, dar eram foarte apreciați, ca cea mai mare grupă și și unitară:

— *Die Rumänen!* (din oricare patrie, e tot una).

În cadrele noastre patriarhale petreceam și pe socoteala nemților, și pe a noastră.

Unii dintre noi, »bine restaurați« adeseori horcăiau, cînd așii povesteau, ori »mai nervoși«, nu puteau dormi și ziua și noaptea...

Atunci aveau loc și glume.

Un mustăcios bătrînior, dar simpatic, adormise în scaun și de-odată începu a horcăi.

— Hai, hai, mâni porcii! rîde unul.

— Îți faci voie bună, ca și capra 'n țîrg? îi replică, cel deșteptat din somn, — și în curînd iarăși adormi...

Peste o săptămână — l-am prezentat o ilustrată, cu fotografia lui dormind.

— Dracilor!... a fost mai mult hazul decît supărarea.

Excelent mijloc exterior.

Podagră,

reumatism, junghiuri, dureri de spate și de mijloc, amor țeli, dureri nervoase de cap și orice boale și dureri reumatice sau de podagră se vindecă în modul sigur prin excelentul

„EZEREUM“ BĂLINT GÉZA
farmacia „Orangyal“
EGER, (com. Heves) Káptalan utcza.

SPIRT de MENTHOL.

Se comandă dela singurul lui preparator

Prețul unui flacon original cu modul de întrebuințare e 2 cor. Pentru 12 cor. trimise anticipativ trimit 6 flacoane franco. Numai pentru întrebuințare exterioră

dela conducerea politică a poporului român și a ales un comitet național sub conducerea mirenilor, comitet care există și astăzi și e pus sub prezența dlui George Pop de Băsești.

»De atunci noi, arhierii români, nu ne-am mai ocupat cu politica. Dar cu toate acestea dacă comitetul național ar obține dela guvern permisiunea pentru ținerea unei adunări mari și dacă inteligența și poporul ar dori-o, deși mă aflu în etate destul de înaintată, nu m-ași retrage de a participa la o astfel de adunare.

»Deoarece însă adunarea din Blaj dela 1848 avea de scop să facă cunoscut factorilor competenți dorințele românilor și apoi având în vedere că factorii competenți de azi cunosc deja dorințele și gravaminele noastre față de proiectul reformei electorale, fie prin glasul deputaților români din Dietă, fie prin număratoarele adunări populare ținute în zilele din urmă, mărturisesc că nu văd ce rost ar mai avea o mare adunare și ce ar putea să urmeze dacă nici dorințele ei nu ar fi luate în considerare!«

M'am mulțumit cu această declarație a Înalt Prea Sfinției Sale și după o scurtă convorbire privitoare la sănătatea I. P. S. Sale și la alte chestiuni de ordin mai mărunț, m'am retras exprimând octogenarului arhieriu respectuoasele mele mulțumiri pentru căldura și dragostea părintească cu care m'a primit.

Declarațiunile dlui Alex. Mocsonyi.

I.

Intrebare: Aș dori să aflu dela d-voastră, vechin parlamentar și adănc cunoscător al raporturilor politice, naționale și financiare din Ungaria, care este cea mai vexatorie și mai nenorocită dispoziție pentru români, din proiectul de reformă electorală a contelui Andrassy?

Răspuns: După părerea mea nu se poate da nici un răspuns hotărât, după caracterul vexatoric al dispozițiilor proiectului depinde dela aplicarea lor, iar aceasta poate fi la fiecare dispoziție, luată aici în vedere, loială sau vexatorie. De aceea mi-se pare întrebarea cam oșioasă.

II.

Intr.: Dacă proiectul în sine este dezastruos pentru români, ce prevederi aveți în privința noii împărțiri a cercurilor electorale, care va însoți de sigur reforma ministrului de interne?

Răsp.: Deja în anul 1870 am arătat într'un discurs parlamentar, că puterea de stat a Ungariei stă în fața alternativei de a renunța: sau la politica exclusivistă de rasă, susținută ca politică de stat, sau la adevărata libertate, adevăratul constituționalism și genuina democrație. Eu așa cred că cele aproape patru decenii decurse de atunci încoace confirmă pe deplin adevărul acestei teze. Tot așa aduce și proiectul electoral al contelui Andrassy numai o probă nouă pentru aceasta. Este prin urmare de prevăzut — așa zicând cu certitudine matematică — că și proiectul arondării de nou a cercurilor electorale va fi inspirat de același spirit și de aceleași tendințe ca și amintitul proiect.

Terminul „dezastruos“ folosit de d-ta îmi pare însă nejustificat, căci împrejurarea dacă va deveni proiectul lege sau nu, îmi pare — după părerea mea — cam indiferentă. Ba, eu merg și mai departe și susțin, că chiar dacă ar introduce contele Andrassy în proiectul său un paragraf, care dispune: „In Ungaria nu revine celor cu buze române nici drept activ electoral și nici pasiv“, nici în acest caz nu s'ar schimba propriamente situațiunea noastră în privința politică, căci am

fi doar tot acolo unde suntem și astăzi. Am fi tot aceia ce suntem și astăzi, adică o cantitate neglijabilă în și afară de parlament.

III.

Intr.: Ce cale credeți că ar trebui să apuce poporul românesc din Ungaria pentruca să poată lupta cu succes în contra proiectului nedrept și nimicitor al contelui Andrassy și în special dacă sunteți de opinie să se convoace o mare adunare a națiunii române, în frunte cu prelații ei, pentru găsierea drumului mântuirii?

Răsp.: Înainte de toate trebuie să recunosc pe față că nu sunt atât de cumințe de a găsi un mijloc spre a putea cu succes împiedeca proiectul electoral să devină lege. De altfel punctul de greutate al situațiunii noastre și al problemei nici nu zace în aceasta, ci în probleme cu totul de altă natură. Intreaga noastră politică națională se concentrează în aceea singură idee, ca poporul român să se valideze în viața de stat ca factor politic. (Ceeace eu însă nu identic de fel cu concepțul unui factor de drept public, care ar avea loc numai în cadrele federalismului). Pentru aceasta — bine înțeles — s'ar recere ca poporul român să fie deja acum factor politic ceeace însă, durere, — dacă nu voim să ne lăsăm sedăși de sinamăgiri gratuite — astăzi nu este încă în măsura recerută. Aceasta iarăși se înțelege de sine căci un popor, căruia, i-a hărăzit soarta secolii de arândul rolul de parie politic, nu se poate avânta prin un singur elan la factor politic. Ori cât de vrednice de admirat sunt progresele, ce le-a făcut acest popor în timp atât de scurt, dela trezirea sa la conștiința națională încoace, totuși se mai reclamă lucrare mare, jertfe și perseverență îndelungată pentru a dobândi greutatea unui factor politic. Problema adevărată a politicii noastre naționale bine înțelese o văd deci eu în concentrarea tuturor forțelor noastre spre a ridica poporul nostru pe terenul economic și cultural, a dezvoltă și întări conștiința lui politică-națională și a evita după putință risipa nefolositoare de puteri pe teren politic. Adevărat, că aceasta este o problemă mare și anevoioasă, care nu aduce deja de azi pe mâine fructe coapte. Trebuie deci să lucrăm cu răbdare și perseverență spre a dezvolta pe calea aceasta poporul nostru întru factor politic. După ce va fi ajuns însă odată poporul nostru la acest punct nu va mai fi paragraf de lege, care să-i poată contesta greutatea politică.

În ce privește însă marea adunare națională, amintită de d-ta, cu prelații în frunte în felul adunării dela 1848, cu importanța ei epocală, aceasta ar fi între împrejurările de față — după părerea mea — un lucru greșit, căci același lucru, între împrejurări schimbate, nu mai este același lucru. O asemenea adunare nu ar fi nimic altceva, decât o demonstrațiune goală, care nu ar impune nimănui, ci ar fi numai documentarea propriei supărări neputincioase. Eu cred însă, că chemarea bărbaților serioși și hotărâți nu este de a lamenta ca femeile, ci de a suporta cu tărie suferințele și cu răbdare toate tempestățile vremurilor vitrege politice și după zicala cunoscută: „Românul tace și face“ să împlinescă înalta lor misiune politică prin lucrare liniștită, conștientă și neîntreruptă.

IV.

Intr.: În marea luptă ce vă așteaptă, visați vre-un ajutor din partea românilor din Regat și dacă da, cum credeți că v'am putea fi de folos?

Răsp.: Eu așa cred, că România nu ar putea exopera nimic, între împrejurările de astăzi, cu vorbe frumoase și bune, iar a da vorbelor aplomb eventual și prin fapte, ar fi — după părerea mea — o gravă greșală politică.

Peste tot ar putea fi vorba — după părerea mea — despre o intervențiune numai când ar urma în Orient o constelațiune critică de acel fel, ca deja singur cuvântul României, în urma greutății proprii să cadă în câmpănă. Iar judecata despre aceea, când are să fie privită ca

dată o asemenea situație, avem să o lăsăm — firește — prea probatei înțelepciuni de bărbat de stat a Regelui României, domniei căruia în necuvântate are doar să mulțamească România ce a devenit.

Din cameră.

Amenințările lui Andrassy.

Desbaterea bugetului se precipită repede spre sfârșit. Ori câtă împotrivire, ori câte discursuri judicioase ar opune deputații naționaliști alături de croați, tabăra mamelucilor împinge cu zor carul guvernului înainte, strivind în calea lor fără pă sare interesele vitale ale țării.

În ședința de Sâmbătă și-a ridicat cuvântul dl Dr. Iuliu Maniu, strângând mânăchii toate motivele pentru cari deputații naționaliști, — și prin rostul lor majoritatea popoarelor din țară, — resping bugetul.

Dr Maniu vorbind despre reforma electorală înfruntă pe ministrul de interne, care împreună cu Wekerle a accentuat în todeamna necesitatea sufragului universal și acum vine cu pluralismul. Și bine își dau seamă miniștrii, că nu va fi pace în țară până nu se va înfăptui în lege votul universal, egal și secret. Politica majorității e direcționată de ministrul de interne, și nu de majoritatea independenților (Sgomot)

Endrey: Aici are dreptate Maniu!

Maniu: N'are încredere în guvern, pentru că nu respectă legile și nu respectă libertatea de întrunire și asociare. Împiedică exercitarea drepturilor cetățenești și politice, și violează până și legile pozitive. Înșiră mai multe din seria nefârșită de prigoniri îndreptate în contra naționalităților. Dificultează felul cum se aplică legea XLIV. 1848. Deși legea din chestiune nu înzestrează naționalitățile cu toate drepturile câte le compet, măcar de s'ar aplică în întregime.

Declară că statul ungar, în urma politicii urmărite de guvern, nu se poate număra între statele culte. E un stat primitiv și barbar statul care strivește naționalitatea popoarelor sale. În Ungaria se cheltuiește mai multă bunăvoință pentru animale decât pentru naționalități. Respinge bugetul.

Vorbete Brody pe urmă Andrassy.

Andrassy: Răspunde dlui Maniu. Decăteori atacă dnul Maniu reforma electorală întemeiată pe principiul pluralismului, îi este mulțamitor, deoarece aceste atacuri vădesc cu prisos valoarea și necesitatea pluralismului. Guvernul a făcut tot posibilul pentru naționalități; poate să documenteze că mai mult chiar decât a făcut în favoarea ținuturilor de pe pusta Ungariei; învinuirile de parțialitate sunt deci fără temelu. Guvernul nu restrânge dreptul de întrunire și de asociare; există însă o ordinațiune, care precizează că însofiriile naționalităților nu pot stă decât în slujba scopurilor pur culturale. E firesc să intervie autoritățile când astfel de însofiri urmăresc vreașinta politică. Reuniunea pompierilor din Blaj a fost desființată pentrucă a făcut agitații politice. (Aprobări în tabăra mamelucilor). Durere, se opresc multe adunări politice pe motive cari nu sunt juste, el însă, ministrul, va nimici toate hotărârile subalternilor săi, bazate pe asemenea motive, — dacă se vor apela. Aserțiunea că noi confiscăm dreptul de întrunire e nejustificată. Dovadă mulțimea adunărilor publice ale naționalităților. Va pretinde dela autoritățile administrative să aplice legile imparțial și față de naționalități. Cu toate că își iubește mai presus de toate neamul său, va fi just și față de naționalități. Nu va tolera însă niciodată organizațiile politice ale naționalităților.

Jignesc în același măsură interesele rasei maghiare, în care jignesc chiar și interesele celorlalte rase din țară. Geografia, natura, au creat

Farmacia „Regina Elisabeta“

laborator medical și cosmetic

Bzeged, Csongrádi sugár-ut.

Recomandă preparatele celebre cu efect experimental sau gur, fabricate în laboratorul cosmetic și cunoscut sub numele „Elisabeta“.

Cremă de față „Elisabeta“ — de zi și de seară — redă feței fragezimea tinereții, împiedecă formarea creștelor, face să dispară imediat pistrișul, petele de sîc și tot felul de necurățenii ale pielii. Prețul 1 și 2 cor.

Lapte de erin „Elisabeta“, contra tuturor boalelor de piele și a defectelor frumuseții, efect sigur. Prețul 1 cor. 20 fl.

Spirit de păr „Elisabeta“ după o folosire de câteva zile împiedecă formarea măreței, întărește rădăcinile bolnav ale părului. Prețul 1 cor. 60 fl.

„Buzedol“ contra asudării picioarelor și a mâinilor — după o singură folosire, efect sigur și în cazurile cele mai grave. Prețul 1 cor.

Singurul depozit la fabricantul. Comandele din provincie se îndeplinesc punctual. La o comandă de 10 cor. nu se necotește împachetarea și porto.

Lemle József, farmacia.

unitatea acestei țări și i-s'a cimentat unitatea prin gloria noastră milenară.

Este interes mondial, europeanesc, ca aici să existe un stat unitar. Dacă noi cu toate astea am urmări o astfel de politică, care împarte această unitate în naționalități; dacă noi am sistematiza guverne teritoriale, de naționalitate și de caracter diferit, — ne-am opune naturii și tradițiilor milenare, ne-am opune intereselor Europei; atunci în locul ordinii aici s'ar crea un haos. (Aplauze). Intre rasa maghiară și între celelalte rase am provoca o luptă atât de aprinsă, atât de statornică și atât de incalculabilă în urmările ei, încât s'ar nimici definitiv orice civilizație, spre paguba atât a noastră cât și a d-voastre.

Este nelăudabil că noi am ajunge într-o situație mai desolată decât a Austriei. Austria a făcut triste experiențe cu sistemul organizării politice a naționalităților. Nu există azi în Austria o singură provincie, un singur sat, unde să fie pace. Pretutindeni bântuie lupta de rase, care a paralizat parlamentarismul de neenumărate ori și a făcut imposibilă guvernarea pașnică. Acolo s'a statornicit o luptă aprinsă între toate elementele de stat. Dacă, acolo, în Austria, unde nici una dintre rase, dintre naționalități, n'are drepturi milenare și unde nici una dintre ele n'a fost vre-odată alcătuitoare de stat, politica organizării statului după naționalități a rezultat lupte atât de pătimățe, — spre ce sfârșit ar duce o astfel de politică la noi, unde rasa maghiară nu va renunța niciodată la dreptul său milenar? (Aplauze). Repetă, că fața de naționalități se poartă cu iubire, dar va lupta mereu și din răspundere împotriva năzuințelor lor politice.

După ce au răsunit amenințările lui Andrassy, cari însă nu sperie pe nimeni, ci dimpotrivă îndeamnă la o luptă mare, chibzuită, care să-l desmeticească din visurile lui utopice, — s'a continuat discuția pe paragrafi în decursul căreia s'au desprins două glasuri de mameluci și energicele vorbiri ale croaților Lorcovici și Modrusan.

Trecându-se la interpelații vajnicul Supilo, trage la răspundere guvernul pentru organizarea unor bande de bălăuși în Croația, cari neliniștesc populația și au menirea să compromită politicește pe croați.

Nagy Gy. a interpellat în chestiunea lărgirii cercului de influență al moștenitorului de tron.

„Calvarul“.

Oradea-mare, 28 Noiembrie 1908.

„Calvarul“ își are deja și el victima... Simpla înșirare statistică a osânderilor politice rostite de tribunalele ungurești, a atras după sine o nouă osândă, un nou calvar: redactorul nostru dl Sever Bocu a fost osândit la două luni temniță grea ordinară.

Osânda s'a adus Sâmbătă, după-ameaz, târziu în orele de seară, încât ziarul nostru nu o mai putuse comunica. Curtea cu juri din Oradea-mare, compusă din niște concetățeni maghiari, ai naibii de inteligenți, au descoperit în înregistrarea seacă a osânderilor noastre politice, vina de a fi preamărit pe criminali, ceea ce codul penal unguresc pedepsește.

Să le fie de bine! E cam irelevant titlul, lucrul de căpetenie e că pe rând, unul după altul, mereu și fără preget tot urcăm Calvarul nostru. Mulți se întreabă, până când? Cine se va sătura mai de graba, ei de dat ori noi de răbdat?

Desbaterea s'a început la ora 9. Tribunalul a fost presidat de judecătorul Dr. Korn, care conduce cu mult calm desbaterea.

Procurorul e unul cu numele Váry, un tip, o mostră dacă vrei, a parchetelor un-

gurești. În rechizitorul său, a tăbărit cu o furie așa de ordinară în contra întregului neam românesc, care tradă totala sa incultură. Dar, eră la nivelul magyar ember-ilor din Curte și mai ales la gustul lor. A insultat naționalitatea acuzatului, a spus că e cel mai primejdios agitator, care umblă prin România prin Austria, pretutindeni agitând contra ungușilor, cum să nu înțieagă bugrișii acest limbaj de intelectual și să nu-l urmeze.

Înzădar a fost toată elocința într'adevăr strălucitoare a dlui Aurel Lazăr, apărătorul acuzatului. N'a putut prinde nici ironia cu care și-a înțepat adversarul, prea grosolan pentru a o înțelege, și nici argumentația zdrobitoare, care s'a adresat unor minți fără nici o pregătire, unor inimi închise. El a stârnit însă entuziasm în rândurile tinerimii academice române care asistă în sală, și fără îndoială a influențat mult asupra senatului care pareă compus din oameni cum se cade.

Sentința s'a adus la 7¹/₄.

Apărătorul a insinuat recurs de nulitate.

Marea întrunire națională din Bârlad.

Despre marea întrunire din Bârlad, confratele „Paloda“ din localitate scrie:

Am văzut acolo oameni din toate partidele politice ascultând, strălucitori de emoțiune cu ochii pe cei patru concetățeni a-i lor: Beloescu, Tutoveanu, Arghir și Gregorieade, cari le făceau istoricul prieteniei noastre credincioase pentru Austria și atitudinea perfidă a acesteia față de noi, în chestia Dunării, și față de frații noștri din Ungaria, în chestia legii electorale a lui Andrassy.

Sala, coridorul și scările erau fixate de lumea care venise la această întrunire, pe o ploaie torrențială.

Serbarea a fost deschisă de S. Beloescu care mulțamește mai întâi bărlădenilor pentru graba cu care au răspuns la apelul comitetului de inițiativă al acestei manifestări. Domnia-sa vorbește cu multă însuflețire despre politica de interese meschine a Austriei; despre convențiunile comerciale cu aceasta; despre slăbiciunea de până acum a diferitelor guverne dela noi; și conchide că datoria noastră ar fi să proclamăm războiul vamal cu Austria.

Dl G. Tutoveanu își începe cuvântarea printr'un fragment din „Do na“ lui Eminescu, pe care de abia acum o înțelegem pe deplin.

Domnia-sa face un scurt istoric al relațiilor noastre cu bulgarii, grecii, ungurii și rușii, din care se vede că deși am ajutat în totdeauna pe acești vecini a-i noștri, dela ei n'am primit însă niciodată decât lovituri dușmănoase.

Amintește de ospitalitatea de care s'a bucurat Stambulof în România înainte 1877, și de scrisorile lui M. Cogălniceanu privitoare la revoluția ungurească din 1866 și publicate acum în urmă în ziarul Tribuna din Arad.

Venind la Austria, D-sa arată cât de credincioși au fost în totdeauna românii față de casa de Habsburg. Povestește câteva episoade din diferitele războaie duse de Austria și în care românii au ținut sus cinstea militară a acestei împărății: cum a fost la Iena, Solferino, Lisa...

Amintește sacrificiile făcute de românii din Ungaria, la 1848, când aceștia au plătit cu mii de vieți devotamentul lor neclintit pentru Austria.

Arată gravitatea loviturilor pe care ni-le pregătește diplomația din Viena, prin introducerea Serbiei și Bulgariei în Comisiunea europeană a Dunării, și prin legea electorală a „Contelui negru“.

D-sa își încheie cuvântarea spunând că trebuie să căutăm de aici înainte numai în noi înșine razimul trebuitor pentru nevoile viitoare ale neamului nostru.

Să lucrăm la ridicarea țărânilor noastre, și la stăbilitatea unei puternice unități culturale a tuturor românilor.

Dl C. Arghir face o comparație între politica Austriei înainte de 1875 și după acest n și de-

duce că noi n'am avut niciodată, în Austria un prieten adevărat.

Incheie spunând că trebuie să-i opunem un tarif autonom.

Dl N. Gregoreade după ce mulțamește cetățenilor pentru dragostea cu care au luat parte la întrunire, cetește o moțiune care a fost primită cu vii aplauze.

În urmă cetățenii s'au despărțit în cea mai desăvârșită liniște.

Din România.

M. S. Regele a decorat pe dl Emil Costinescu, ministrul de finanțe, de a purta următoarele decorațiuni străine:

Ordinul „Legiunea de onoare“ (Franța) în gradul de mare ofițer, ordinul „Medjidia“ (Turcia) cl. I și ordinul „Sfinților Mauriciu și Lazăr“ (Italia), în gradul de mare cruce.

Meetingul național din Pitești. În vederea meetingului ce a avut loc Duminecă, comitetul național din Pitești a lansat următorul apel:

Cetățeni,

În vederea însemnatelor schimbări ce se săvârșesc în Balcani și a politicii dubioase pe care Austro-Ungaria o păstrează față de noi. Comitetul național constituit în orașul nostru vă roagă stăruitor să vă faceți datoria de buni români, luând parte la marea întrunire națională, care a avut loc Duminecă 16 Noembrie orele 2 jumăt. p. m. în sala teatrului Lehrer.

La această întrunire de interes general și de neam, sprijinită de persoane marcante din toate partidele, au luat cuvântul între alții și d-nii: N. Micescu deputat, Em. Antonescu, profesor univ. și N. Em. Teohari.

După întrunire a urmat o manifestație pașnică, cu muzică, dealungul străzii mari și până la statuia independenței, unde a vorbit dl Il. Ilescu.

Pentru aceea zi toți cetățenii au fost rugați a arboriza drapelul național.

N. Micescu, I. Coculescu, Dr. Gogu Rădulescu, Colonel Ghițescu, N. Budișteanu, I. Purcăreanu, N. Em. Teohari, N. D. Popescu, C. Christescu, Sofronie Popescu, E. Paximade, I. S. Theodorescu, Eftimie Ionescu, D. Ghimpa, Al. Dumitrescu, M. Mihaileanu, V. Vestemian, V. Măndru, I. Ilescu, I. Baiulescu etc.

Cercul studențesc naționalist „Avântul“ a lansat următoarea chemare către studenți:

Colegi,

„Față de situația extrem de critică ce se crează românilor din Transilvania prin noua lege electorală, vă invităm în seara zilei de 20 Nov. ora 8 jum. în sala „Amiciția“ (Intrarea Zalomit) pentru a ne lămurii noi conducătorii și luminătorii de mâine, asupra acestei chestiuni ce privește viitorul neamului“.

Sedința academiei române. Academia română a ținut Vineri, la orele 2 p. m., o ședință în care dl prof. Dr. G. Marinescu a vorbit despre oboseală și neurastenii.

Comunicarea dlui Marinescu a avut ca bază cercetările pentru dozarea oboselei (Inscrierea mișcărilor) prin aparatul numit ergograf.

Din rezultatele obținute prin aceste experiențe trage concluzia că oboseala este de două feluri: locală — pricinuită de o quasi stereotipie de mișcări, cum sunt acelea ale diferiților uvrieri și generală, pricinuită de slăbire ori epuizare a energiei întregului sistem muscular.

Weichhart a făcut mai multe injecțiuni intra musculare cu „toxinul oboselei“ extras dintr'un muschii oboșit al unui animal supus la o mare încordare fizică și a obținut rezultate admirabile. Dnul Marinescu a făcut apoi etiologia socială a oboselei.

În legătură cu prima teză, conferențiarul afirmă că neurastenia poate fi produsă de oboseală (surmenaj), și poate fi și eredită. Susținerea doctorului Beard (la 1863) că neurastenia, e o boală pur americană, e naivă. Neurastenia a existat în toate vremile și la toate popoarele.

În afară de surmenaj, neurastenia e produsul mizeriei fiziologice și al acelei sociale. Ba încă

are caractere specifice la copii, din pricina tensiunii intelectuale necesară spre a asimila programele încărcate și din pricina slăbirei, energiei fizice prin starea neigienică a sălilor de cursuri.

Se înțelege, manifestațiuni de neurastenie sunt sumedenie. În nici un caz actul în sine al sinuciderei unora nu e produsul net al neurasteniei, ci mai curând o manie hereditară, al cărei substract psihologic se poate repede dovedi.

Tratamentul neurasteniei după ultimele experiențe, preconizează psihoterapia în diferite modalități (sugestia, izolarea, etc.)

Disolvarea corului din Ictar.

O volnicie revoltătoare.

Ministrul de interne, odioasa creatură a șovinismului delirant, Andrassy, în furia sa oarbă de-a stânge orice pornire culturală a naționalităților, a disolvat societatea corală românească »Concordia« pe motivul, că *individualitatea și ținuta înființătorilor ei nu prezintă garanții, că — după constituirea corului — nu vor depăși marginile statutelor, anganjându-se în serviciul mișcării valahe îndreptate contra ideii de stat maghiar.*

Conducătorii numitei societăți corale somați de organele ministrului și amenințați cu obișnuitele șicane administrative, în desolarea lor au cerut un sfat dela consistorul din Arad, având corul din Ictar acel rost frumos, pe care-l au toate corurile românești, de a contribui la frumusețea slujbei Dumnezești.

Consistorul a cerut în chestiune părerea jurisconsultului Dr. Justin Marșieu, fruntașul avocat din Arad, din a cărui »opiniune« scoatem următoarele :

Ar fi consult să se înainteze alte statute, numindu-se societate simplu »cor bisericesc« (egyházi énekkar, egyházi dalárda), a cărui statute ministrul de interne le va aproba, dacă... va voi, — căci dacă nu voește, va reuși de sigur să afle motive de respingere până și în »Tatăl nostru« și în »Credeu«, iar înființătorii corului din Ictar nu vor mai avea decât un singur for, unde să se adreseze, nu în scris, ci cu rugăciuni — și sperăm că răspunsul primit de acolo, de sus, deși nu va fi în scris, — să ne mulțumească.

Intr'adevăr în fața celui ce ne trimite tot mai dese fulgerile puterii de stat, nu ne rămâne decât nădejdea în Dumnezeu.

Ministrul Andrassy într'un răspuns ce-a dat dlui Iuliu Maniu, în ședința de Sâmbătă a camerei, a declarat că nu va tolera nici o organizație politică a naționalităților și că în statul ungar n'au îndreptățire decât organizațiile de caracter cultural ale naționalităților. Dacă declarația aceasta în partea ei primă ne pare o gravă violarea a drepturilor noastre constituționale, în cea de a doua e o minciună cinică, abjectă.

În situația noastră desolată de neam călcat în picioare și părăsit puterilor sale, pe când ne punem însă nedejdea în Dumnezeu, bine vă însemnați români cuvintele poetului, că »Dumnezeu e sus în cer, dușmanul lângă noi...«

Mișcarea culturală.

Comitetul teatral în Șimleu. La invitarea dlui Dr. Dionisie Stoica, Marți seara la 5 ore s'au prezentat intelectualii din Șimleu în număr foarte frumos, în Casina română, pentru a sfătui asupra formării unui comitet teatral. Cu totul au fost aproape 50 persoane. Bărbații aproape toți, iar dintre dame, d-nele Maria Cosma, Emilia Pop, Veronica Boroș, Eugenia Barboloviciu, și d-rele Elena Filip și Terezia Ardelean.

În urmă se purcede la alegerea comitetului. Sunt aleși cu aclamațiune următorii domni, d-ne și d-șoare :

Președinte de onoare: Alimpia Barboloviciu.

Președinte de onoare: d-nele Maria Cosma, Clara Maniu și Emilia Pop.

Președinte: Dr. Coriolan Meseșianu.

Vice-prezidenți: Dr. Coriolan Șteer, (Tășnad), Dr. Ioan Suciu (Zălan).

Secretar: Dr. Dionisie Stoica.

Casier: Nicolae Manthiu.

Membrii: Doamnele Eugenia Barboloviciu, Veronica Boroș, Maria Lazar, Adela Dr. Meseșianu, Sabina Manthiu, Ludovica Oros, Elena Dr. Pop, Rozica Comloșan (Șimleu), Laura Dr. Pop, d-na Dr. Ioan Ghășe (Zălan), d-na Dr. V. Gyurkó, Alexandrina Dr. Pop (Jibou), Cornelia Maior (Pericein), d-na Dr. Șteer, (Tășnad).

Domnișoarele: Coraelia Maniu, Silvia Chirilă, Cornelia Filip, Elena Filip, Terezia Ardelean (Șimleu), Marioara și Emilia Orian (Cizer), Terica și Neli Pop (Oarta de jos), Elena Stanciu (Botiz), d-șoara Cristea (Jarteleu), d-șoara Vicaș, d-șoara Pop (Hidig), Aurelia Vicaș (Cosniciul de jos), d-ra Pop (Șamal), d-șoara Cherebeș (Stărciu), Elena Cosma (Săg), Leontina Carșai (Nădășt rom).

Domnii: Dr. Victor Deleu, Ioan Deleu Ioan P. Lazar, Dr. Augustin Pinteș, Nicolae Gogan, Simeon Oros, Ștefan Boier, Emil Marinovici, Em. Stoica, Valer Vicaș, Iuliu Vicaș, Aug. Alexușan, Vasile Filip, Alexandru Maior, Vasile Sâmbouan (Șimleu), Dr. Alexandra Pop (Ceu), Dr. Ioan Embler (Zălan), Ioan Cosma (Tășnad), Vergilia Pop (Jibou).

Se hotărăște apoi, ca în fiecare comună din Sălaj, și mai ales în acelea, unde nu sunt membri în comitet să se aleagă câte-o doamnă ori bărbat de încredere, care să reprezinte interesele comitetului teatral.

În vro-o 28 comune s'au și ales doamne de încredere. Vom publica lista aceasta după ce va fi completată.

Cea dintâi ședință, a comitetului se va ținea Sâmbătă, 28 Nov. n.

Evenimentele din Balcani.

In jurul conferenței.

Nota de răspuns a Rusiei, nu armonizează cu propunerea Austriei. Pentru înlăturarea diferențelor ce s'au ivit, vor fi necesare lungi tratative diplomatice.

Rusia susține ca anexarea să figureze în programul conferinței.

În discursul pe care îl va ține în camera italiană, Tittoni își va exprima dorința pentru convocarea conferinței.

Relațiile turco-austriace.

Hikmet bey, însărcinat de afaceri al Turciei, a avut o întrevedere cu cancelarul baron d'Aehrenthal și cu șeful de secțiune al ministerului afacerilor străine, dl Call.

Diplomatul turc a declarat apoi unui redactor al ziarului »Neue Freie Presse« că guvernul otoman este cu totul dispus a întreprinde relațiuni conciliante cu Austro-Ungaria, și că Poarta va face tot posibilul pentru a atenua mișcarea de boicotașiu față de mărfurile austriace. »E de dorit« — a zis el — »ca Turcia și Austro-Ungaria să se înțeleagă asupra chestiunilor de tratat la conferință.«

Hikmet bey a relevat că cercurile competente din Constantinopole au sfătuit cabinetele din Belgrad și din Cetinje să se arate pe viitor mai

circumspecte și mai moderate. Cât privește compensațiile reclamate de Serbia și Muntenegru, însărcinatul de afaceri al Turciei a zis că în această privință nu există nici o divergență de opinii între Viena și Constantinopole.

Hikmet bey termină exprimând speranța că buna armonie se va stabili în curând între Austro-Ungaria și Turcia și că ea va fi trainică.

Franța și evenimentele din Balcani.

Paris, 27 Nov. D. P. Deschanel, raportorul bugetului ministerului de finanțe a relevat evenimentele din Balcani dela concesionarea căii ferate din Mitrovița Austro-Ungariei. Oratorul arată importanța anexării Bosniei și Herțegovinei, ca și independența Bulgariei.

Raportorul spune că Franța a jucat în aceste evenimente nobilul rol de putere mediatore între Constantinopol, Sofia și Belgrad, intervenind între Turcia, Bulgaria, Rusia, Austria și Anglia.

Oratorul amintește că revoluția turcească a schimbat politica internă și cea externă a Turciei. Republica franceză trebuie să sprijine noul regim al Turciei, care singur poate asigura dezvoltarea pașnică și prosperitatea imperiului otoman. Franța se bucură de sfârșitul vechei opresivități de odinioară, pricina tuturor turburărilor din trecut. Totuși, guvernul francez trebuie să ocrotească numeroșii francezi stabiliți în Turcia, până când se va stabili o justiție imparțială. (Aplauze). În trăvillaele, Franța poate consimți la modificările capitulațiunilor, și aceste îmbunătățiri vor putea în viitor să fie acordate și celorlalte vilaele.

Di Paul Deschanel arată importanța intereselor Franței în Balcani unde francezii posedă numeroase căi ferate, spitale, școli, etc. prin urmare, Franța este foarte interesată să mențină integritatea teritorială și independența Turciei și regimul tinerilor turci pe care Franța îi favorizează. (Aplauze).

Oratorul se bucură că republica franceză întreține relațiuni bune cu Austro-Ungaria, fiindcă această putere a fost mijlocitoare între tripla alianță și Franța. Totuși guvernul francez nu va pierde din vedere interesele popoarelor din Balcani, mai cu seamă din Serbia și Muntenegru, care fiind înspăimântate și cu drept cuvânt au făcut apel puterilor.

Austro-Ungaria și a anexat Bosnia și Herțegovina contrar stipulațiunilor tratatului dela Berlin, care, de sigur nu poate fi modificat decât cu consimțământul tuturor puterilor semnatare. Popoarele balcanice au cu ele Rusia, Anglia și Franța. Pacea a fost menținută până în prezent, ca să fie și în viitor, trebuie ca politica austriacă să se conformeze dorințelor Europei. Chiar dacă nu s'ar adună conferința puterilor, Franța are mâinile libere, și ar fi o mare greșală dacă din cauza Marocului dânsa ar fi angajat libertatea sa de acțiune în Orient. (Aplauze).

Di Paul Deschanel se bucură că în momentul incidentului franco-german guvernul ca și țara au priceput de minune și fără șovărie datorită lor patriotică. De asemenea, n'a fost un spectacol ordinar să se vadă o mare putere militară cum Germania propunând dela sine arbitrajul diferendului franco-german.

Di Deschanel termină spunând că e de cea mai mare necesitate pentru Franța ca să fie tare. (Aplauze pe toate băncile).

Apoi, di Pichon, ministrul de externe celeșt în numele guvernului o lungă declarație privitoare afacerilor din Orient, spunând că dela cel dintâi moment al revoluției, guvernul francez a felicitat guvernul otoman și a exprimat încrederea sa deplină în noul regim al tinerilor turci. (Aplauze). Franța, ca și Italia au lucrat ca puteri mediatore și pentru o conferință care ar regula toate chestiunile. Republica franceză, zice ministrul, este interesată la dezvoltarea liberă a tinerii Turcii și nu se gândește decât la menținerea păcii în Europa, în afacerile otomane, Franța nu amestecă nici o altă afacere. (Aplauze). Franța va căuta să obțină pentru Serbia și Muntenegru satisfacția intereselor lor, dar mai cu seamă, va face tot posibilul ca pacea să nu fie turburată. (Aplauze).

Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde ați citit aceste anunțuri.

lichon încheie spunând că nimeni nu susține acțiunea Franței, fiindcă nu reclamă nici un taj pentru dânsa. (Aplauze prelungite).

Luța generală e terminată și budgetul mlăstui de externe se votează.

NOUTĂȚI.

ARAD, 30 Noembrie r. 1908.

„Dastici ori iredențiști“. *Articolul sub at titlu, apărut în numărul nostru de alaieri și iscălit de dl Ioan Russu-Sirianta avut darul să producă nedumeriri în pub.*

Intruți fiind din mai multe părți, nu hesităm declară că redacția nu se identifice cu cel articol care exprimă exclusiv, păreri individuale ale autorului.

— **Seiclu divin în catedrala din Arad.** Din prilej că mâine la 2 Dec. a. o. împlinește împăratul Francisc Iosif I-ului șasezeci de ani de domnie va ține în Catedrală serviciu divin cu dogologie cu începere la ora 9 și jumătate înainte amiază.

— **Pregeri antialcoolice.** Din Bodești protopopial Buteni primim informațiunea că învățătorul N. Boșcai a ținut poporul două prelegeri cu proiectograful Asociației naționale din Arad. La țelegerea primă a fost de față peste 200 poporei, cari nelncăpând în localitatea școlii, a trebui să li-se repeteze țelegerea, ca să audă și sa vadă și cel cari primadată n'au putut țupe în șală. Tot di Boșcai a ținut țelegere cu proiectograful și în conferința învățătorilor din Buteni, deprinzând pe învățători cu manuarea. Proiectograful — fiind reclamat — s'a trimis învățătorului Emilrie Boar în Nadab spre a ține acolo țelegi antialcoolice. De aici se va transmite în Sâmbăten, unde este angajat pentru asemenea țelegi învățătorul Petru Lupăș. Domni țelegitori sint rugați a face raport public — în țile noastre — despre decursul și rezultatul țelegilor. Iar cel ce mai doresc a ține țelegi cu proiectograful, să se adreseze prezidentului comunei învățătoresți.

— **Cununie.** Ni-se anunță cununia dlui Zăbarie Bulzan cu dșoara Irina Șerban săvârșită la 19 Noembrie în Fechetău. Felicitările noastre!

— **Congregație.** Azi, înainte de amez s'a întrunit congregația extraordinară a Aradului pentru a alege comisiunea administrativă permanentă. S'au ales următorii domni ungari: Báró Bánhidly László, Fábán László, Henrich Sándor, Verzar Márton și contele Zselénszky Robert. Român n'a fost candidat nici unul, așa respectă ungurii principiul reprezentării minorității. Dintre români au fost prezenți dnii Nicolae Lazarescu, I. Tamaș, M. Mihuş, St. Hotăran, Augustin Beleş, Dr. I. Marsieu, Cornel Grozda, Virgil Mihulin, Ioan Cuiedan, Todor Magoș și Axente Secula.

— **O încercare de atentat în contra țarinei mame.** Ziarul „Novoie Vremea“ afă din țiga că, la 20 curent st. n., a fost arestat în staținea Pondery, un individ suspect cu toată rezistența lui, și care fiind înarmat cu un revolver, a rinit pe un jandarm.

Ziarul rusesc lasă să se înțelegă că e vorba de o încercare neisbutită de atentat în contra împărătesei mame, care venise atunci dela Constantinopole la Petersburg, spre a asista la înmormântarea marelui duce Alexandrovici.

— **Moartea lui Wilke.** În ziua de 17 Noembrie a murit la München celebrul caricaturist german Rudolf Wilke. El s'a născut la 27 Octombrie 1873.

A devenit celebru la vârsta de 23 ani în urma unui concurs publicat de revista Jugend. În ultimul timp eră principalul colaborator la revista umoristică Simplicisimus.

Iată ce scrie un ziar de artă care apare la München despre acest artist: „Arta germană suferă prin moartea lui Rudolf Wilke o mare pierdere; umorul german un talent de nelncocuit.

»Caracteristica acestui talent e că pătrunde bine psihologia persoanelor și putea redă în câteva linii numai toate observațiunile sale.

Telefon fără fir. Locotenentii Colin și Jeance, din marina militară franceză, au procedat la noui experiențe de telefonie fără fir, cu sistemul american al dlui Lée de Forest. Ei au putut coresponde din turnul Eiffel cu staținea radiotelegrafică, situată la patru kilometri depărtare de Melun, adecă la o distanță de 48 kilometri. Această staținea de oarece nu avea decăt un post de receptor, dl Jeance, care era acolo auzea perfect cuvintele dlui Colin, care era pe turnul Eiffel, dar nu putea să-i răspundă. D. Colin a vorbit, a cântat și a citit un articol de ziar. Total s'a auzit minunat.

Ar fi greu să explicăm științificește aici sistemul lui Lée de Forest. Putem spune că el se bazează pe ceace se numește „arcul cântând“ adică în dosul unei lămpi în formă de arc care arde. Receptorul care e situat la o distanță care poate variă e așezat îndărătul unui arc la fel cu cel dintâi. Vibrațiunile luminoase sunt impresionate de fluctuațiunile cuvântului. Aruncate în spațiu printr'o antenă, vibrațiunile impresionează la rândul lor receptorul sau „audion“ care e așezat în fața unui microfon a cărui placă reproduce cuvântul ca într'un fonograf. În definitiv vibrațiunea luminoasă este acea care înlocuiește de-a lungul spațiului firele vechiului telefon.

Se poate ușor înțelegi câte servicii poate aduce această invenție, mai ales pe mare, căci permite convorbiri dela un vapor la altul. Ea e de altfel întrebuintată în Statele-Unite.

— **Banda de copii hoți.** În Iași poliția a descoperit o bandă de copii cari se îndeletniceau cu furturile și spargerile. Făcându-se mai multe descinderi, isprăvile acestor copii au uimit poliția locală.

Printre alte descinderi, s'a făcut una și la capătul canalului de lângă vamă. Aci agenții poliției au descoperit la o adâncime de câțiva metri, un adevărat depozit de mărfuri în valoare de mii de lei.

Printre altele s'a găsit o ladă cu goșoni și gașoși, servicii de masă, obiecte de argint și multe mărfuri de manufactură.

Banda era condusă de băieții Const. Casian și Ionică Daniolu și printre tovarășii lor sunt copii între 8—10 ani.

Mai fac parte din bandă și fata Adela Braun de 15 ani.

Hoții au declarat că sunt organizați militărește, și întâlnirile le aveau în str. Zăgrivilor, unde hoțărau și spargerile ce aveau să facă.

— **Un concurs.** Se scrie din Paris: Pe când lumea oficială și numeros public staționă pe drumul dintre Avenue du Bois de Boulogne și Place de la Concorde ca să vadă pe suveranii Suediei și sulta cel urma, în alte părți ale orașului diferite societăți de cultură și gimnastică serbau întrunirile lor anuale. Și foarte numeroase sunt aceste societăți. Cele de gimnastică, mai ales au terenuri întinse în împrejurimile Parisului, întocmite aume pentru diferite exerciții și concursuri de sport.

Este locul aici că congresul federațiilor europene de gimnastică care se ține acum în Paris și la care a luat parte și o delegație din partea României.

S'au emis mai multe desiderate dintre cari s'au adoptat următoarele:

Programul de mișcări al concursului internațional să se stabilească de mai înainte în colaborație cu toate federațiile.

Pregătirea militară a tinerimei să stea nu în mânuirea armelor, ci în exerciții de gimnastică, aer slobod.

Al patrulea concurs internațional să fie la Luxemburg, în Aprilie viitor, iar a cincilea în Italia.

Juriul concursurilor internaționale să fie și el internațional.

— **Catastrofă pe marea Caspică.** Pe marea Caspică nu departe de Astrakan, s'a petrecut o teribilă catastrofă, care a făcut sute de victime omenești.

Trei sute de pescari, cu cari, tot timpul furtunos, s'au aventurat pe mare, spre a pescui, au fost surprinși de un groaznic viscol și izelați de țărni, din cauza blocurilor de gheață în mijlocul cărora au fost prinse imbarcațiunile lor.

Toate imbarcațiunile au fost zdrobite și înecate împreună cu pescarii de pe ele.

Consiliul comunal al orașului Astrakan, întrunit în sedință extraordinară, a hotărât să acoarde o sumă însemnată ca ajutor pentru familiile victimelor.

» Sticlărie, porcelanuri, lămpi și obiecte de lux de argint de china se pot procura pe lângă țefuri fixe și de încredere la urmașul lui Müller Somlyai, Kolozsvár Kossuth Lajos utca 4 sz., care e furnizorul mai multor institute, întreprinderi și corporațiunale. Candelambre de bi-serică, lămpi suspendate 2 fl. 50, 12 pabare de apă clăitate 72 cr. *Vă rugăm să fiți atenți la firmă.*

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 30 Noembrie 1908.

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Orâu pe Oct. 1908 (100 kg.)	26 28 — 26 20
Săcară pe Oct.	22 26 — 22 28
Căcuruz pe Malu	15 22 — 15 24
Ovăs pe Aprilie	17 74 — 17 76

Prețul cerealelor după 100 kg. a fost următor

Orâu nou	
De Tisa — — — —	25 K. 85 — 26 K. 90 fl.
Din comitatul Albei —	25 > 65 — 26 > 60 >
De Pesta — — — —	25 > 75 — 26 > 70 >
Bănățenesc — — — —	25 > 80 — 26 > — >
De Bacica — — — —	25 > 15 — 26 > 95 >
Săcară — — — —	21 > 50 — 21 > 75 >
Orzul de nutreț, cvalit. I.	16 > 20 — 16 > 40 >
» de cvalitatea II.	15 > 80 — 16 > 10 >
Ovăs de » I.	17 > 30 — 17 > 60 >
» » » II.	16 > 90 — 17 > 30 >
Căcuruz — — — —	14 > — 14 > 20 >

BIBLIOGRAFIE.

A apărut

Ramuri anul III. Nr. 22, 15 Noembrie 1908. Revistă Literară Bilunară cu următorul sumar: D. N. Ciotari. Vremuri nouă. Ștefan Braborescu. Un sfat. (poezie). C. Teodorescu. Din „Intermerzo liric“ (poezie). N. Bănescu. Biserica Giosfec din Găești. C. Rădulescu-Codin. Sărăcia (poezie). A. Cotraș. Tisa (poezie). I. George Candel. În nopțe (poezie). C. Ș. F., T. C. Teatru Național din Craiova. Pr. D. Lungulescu. Doină Moldovenească (culegere populară). G. C. Ionescu-Șișești, C. Ș. Făgețel, P. Partenie. Cronica. Redacția și administrația str. Știrbei-Vodă Craiova.

A apărut »Calendarul muncii« pe anul 1909. București, Cercul de editură socialistă. Prețul 25 bani.

Poșta Redacției.

Dl Sever Dan este rugat să ne comunice adresa sa.

Redactor responsabil Constantin Savu.

Editor proprietar George Nichiu.

Creșterea dinților.

Pentru Dumnezeu, dați micului suferind Emulsiunea SCOTT și cruțați-l de nopțile de nesomn. Dinții vor eși fără nici o durere și fără boale interne și vor fi albi, drepti și tari.

Copilul iubește 10

Emulsiunea Scott

și o consumă cu plăcere. Repară și ajută digestiunea de căteori e tulburată.

Prețul unui flacon veritabil 2 cor. 50 fl.

De vânzare în toate farmaciile.

La cumpărarea Emulsiunei a se lua seamă la marca metodelui SCOTT — care este pescarul.

Avis!

Se aduce la cunoștința P.T. publică că cu 1 Ianuarie 1909 am decis reducerea etalonului la depunerile spre fructificare ș. a. la depunerile vechi după cari până acuma am solvit 6⁰/₀ vom calcula la 5¹/₂⁰/₀, iar după cele mai noi cu 5¹/₂⁰/₀ — 5⁰/₀. Depunerile cari s'au plasat cu 5⁰/₀, rămân și mai departe pe lângă acest percent. Darea după depuneri o va solvi tot institutul.

Brad, 30 Noemvrie 1908.

Direcțiunea inst. de credit și economii „GRISANA“, soc. pe acții în Brad.

Un candidat de avocat cu praxă

află aplicare pe lângă condițiuni favorabile în cancelaria subscrișului.

Seini, 5 Noemvrie 1908.

Dr. Aurel Nyilvan, adv.
Seini — Szinerváralja.

OSPĂTĂRIE NOUĂ!

In CASA SUCIU din ARAD, colțul străzilor Luther și Ellsaveta (vis-à-vis de intrarea principală a palatului justiției) s'a deschis

ospătăria dela parc.

Vinuri bune, bere excelentă!
Cuiă curată și cu gust! Să primesc și abonenți. Un dejun : cafea cu prăjitură 24 fil.

Loc de întâlnire a celor chemați la tribunal și judecătorec ca partide ori ca martori.

Marele magazin de piele și necesare pentru ghete, a lui

Zucker Gyula

Temesvár-Belváros, Jenőherczeg-ut 7.

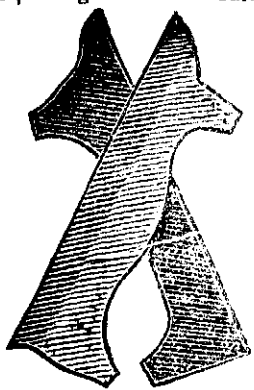
Chevreaux: fabricație americană și franceză negru și în toate colorile. — Piele de vitel: Box-Calf, negru și colorat, »Oallum« adevărat american, neted și dungat de Box-Calf îngrășat german pentru cisme.

Piele de mobilă fabricat belgian și holandez în toate colorile și calitățile. — Piele de compactor. Chamois: (piele de căprioară) pentru curățit, în toate mărimile.

Calapoade de ghete. Tocuri de gumă: veritabile rusești și englezești, rotunde și în toate formele tocurilor în toate mărimile.

Cremă și lack de ghete. Săpun pentru șiaură.

D'epozit permanent în fabricații în digene, tălpi germane și tălpi belgiene.

In Sibiu (Nagyszeben).

Vanele de baie Stuchlich

O piesă e numai cu 40 de cor.

Incălzește în 3/4 de oră 150 de litri de apă, pentru care consumă ca combustibil numai 10 fileri de cărbuni de lemn.

O vană de neîncălzit numai 24 cor.

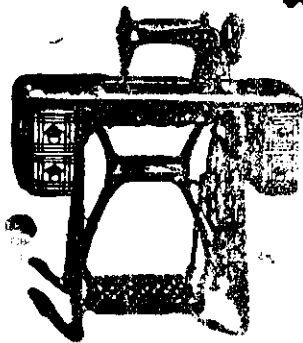
Lungimea fundului vanei 122 cm.

:: :: Înălțimea de 60 cm. :: ::

Comandele se ețtuesc imediat și se trimit cu rambursă.

Gustav Stuchlich

Entengasse 17. HERMANSTADT. Saggasse 15

Ocazie extraordinară.

Mașini de cusut noi de tot, Singer cu braț înalt 27 fl. cu suveica în formă de roțiță 40 fl. cu 5 cuti și suveică de roțiță 50 fl. cu cinci cutii centralolint executată

perfect, fără sgomot 55 fl. centralolint fără sgomot, cu patru cuti, un decor frumos de odae 65 fl. se expediază dela Krausz Henrik, Budapest, IV., Veres Pálné-utca 40. földszint 5.

Correspondența mă rog să se facă în limba germană sau maghiară.

Expediez cu prețuri moderate tot felul de mașini industriale cu garanție de 5 ani.

Crema Salvator cel mai bun cosmetic pentru mâni și față, contra pisruilor și a necurătențiilor de pe față. 1 borcan 1 cor.

Pudra Salvator, apără fața de părleală și face pelea albă ca laptele. Albă, roză și crem, 1 cutie 1 coroană.

Săpun Salvator, în timpul cel mai scurt face pelea fină și fragedă. 1 bucată o coroană.

Praf de pele Salvator Nr. III. un medicament sigur contra așudării mânilor și a picioarelor, absolut nestricăcios. 1 cutie 1 coroană.

Spirit de vin (Franzbrandwein) Salvator.

Un medicament de casă cunoscut care nu trebuie să lipsească din nici o casă. Se recomandă la orice răceală, durere de cap, migrenă, junghiuri, reumă și ischios. Prețul unei sticle 1 coroană.

Schwedische Tropfen. (Picături de Șvedia) o doctorie probată contra boalelor de stomac. O sticlă originală 1 coroană.

Balsam pentru bătători depărtează repede bătătură, pelea întărită sau negei. Prețul unei sticle cu pensulă 70 fileri.

Toate aceste preparate sunt numai atunci veritabile, dacă sunt provăzute cu marca de scut »Salvator«.

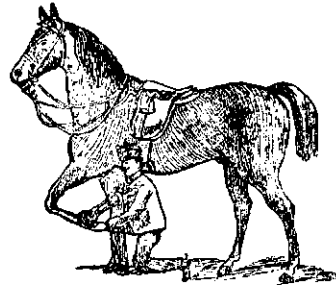
Comandele din provincă se execută prompt și cu băgare de seamă.

S. Mittelbach,
farmacia și drogheria la Salvator.

Zagrab
(Croatia).

Făurărie și potcovărie ne...

Am onoare încu-
noștință on. pe tic dia
loc și jur potcov de
ca, că am echlo

făurărie și
potcovărie

In Strada Nádor N. 4

(in casa Nemess Géza).

Pregătesc tot felul de potcoave igienice, la dorință potcovesc și în grajd acas primesc a potcovi lunar, cu prețurile cele mai moderate, precum și pregătirea a orice su de trăsuri domnești moderne.

Angajându-mă la aceasta, rog hevoitorul sprijin al on. public.

Cu distinsă stimă

Schreiber Ferencz
potcovar diplomat și specialist.

Vânzare de altoi de viță.

Cine voieștestruguri frumoși și sănioși să se adreseze cu încredere către

VITYÉ MIKLÓS

la firma de viță de vie condusă cu multă conștiință în

— Ős-Csa ná d, —

(com. Toronto) unde se găsește cele mai variate altoaie de calitate la, so urf de vițe de vie pentru vin și struguri de conservat, precum și vițe americană, rețedă și cu rădăcini deosebite care se găsește vițe de rangul II

cu prețul cel mai ieftin. Soiuri pentru chioscuri.

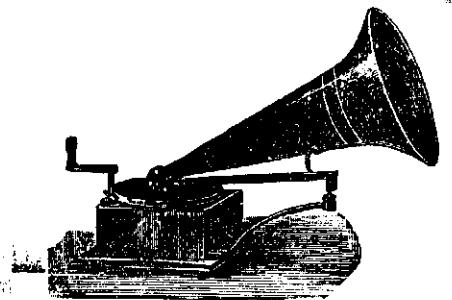
Preț curent trimitem gratis și franco.

Dintre multele scrisori de recunoștință, publicăm una singură:

Tornaföld, (up. Szécsisziget, com. Zala) 1907 Sept. 30
Cele 800 de altoaie cu rădăcini comandate de la Dia au dat un rezultat foarte bun. Nici unul nu s'a uscat ci au crescut așa de lungi că au trecut de un par de 2 m. și a trebuit să tai din ei; soiurile sunt distinxe. Voi recomanda bucuros din ele prietenilor și cunoscuților și te rog să-mi trimiți un catalog privitor la soiuri și prețuri. Cu stimă Andrei Hajdu.

Gramofoane

cu plătire în rate.

Mare asortiment în plăci de gramofon, la

Joan Kalenda,
în Oradia-Mare (Nagyvárad),

lângă biserica Holdaș.

Telefon în legătură cu întreg comitatul 245.

In atentiunea fabricantilor si a economilor!

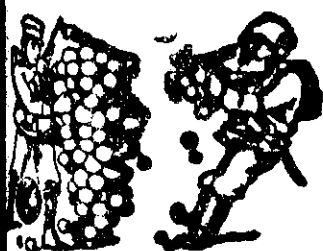
Skafszky Adolf

Fermă de mașini și montarea lor.
BUDAPESTA, VIII Tömöc utca nr. 23.
Se angajază să monteze tot felul de mașinării, pentru ferestre și mașini cu aburi precum și în fabrici de spirt și de cărămidă, apeducte, pompe compresare, montarea tipografiilor tot asemenea transmisiunii și conducte de ploaie. — Primesc reparaturi și transporte de mașini.

Primul salon de corsete în Sibiu
Premiat. Premiat.

Recomandă tot felul de corsete fine și elegante după măsură.
Deposit bine asortat în 40 de feluri de corsete (și tot felul de articole de felul acesta) fason particular totdeauna în rezervă.
Cu stimă.
J. Oschanitzky.
Bretterpromenade Palais Habermann.
Fason bun.
Prețuri reale.

Oltoieri de struguri

expediază, garantând de soi asortiment bogat, care de ani e recunoscut de primii și cei mai trainici:

Kaküllőmenti első szőlőoltvány-telep
proprietar: **Caspari Frigyes,**
Medgyes 23. sz. (Nagyküküllő megye).

== Poffiti și cereți prețuri curente ilustrate! ==
Prețul curent se pot cere scrisori de recunoștință din toate părțile țării; și așa toți cei ce doresc să comande pot cere mai întâi informații la persoanele cunoscute așa verbal ca și în scris, spre încrederea ce pot avea în forma de sus.

Chogyik Sándor, B.-Csaba

Fabricant de cimbale.

Pregătește cele mai bune

cimbale,

precum și repararea tuturor instrumentelor

cu coardă pe lângă garanție și prețuri moderate

Cele mai bune mașini de cusut de azi sunt

PFAFF

Mersul ușor fără șgomot. Ediție de gust. Durabilitate fără seamăn. În întrebuințarea cea mai eficientă, cea mai practică pentru broderie artistică. Se pot căpăta în magazinul lui

Hammer Vilmos

Maestru de electricitate
Arad, Szabadság-tér 7. Telefon 96.

Invenție nouă! Invenție nouă!

Moară de oțel pentru întrebuințare în economie și acasă macină excelent orzul, cucuruzul și grâul, se învârtă cu mâna, puterea de muncă a unui băiat de 6 ani 1 kilogram pe minut — pe lângă garanță.

Prețul 14 coroane.

Fac aparate pentru desfacerea sămânței de lucernă și de trifoi, de mână cu puterea ori cu mâna, de aplicat în mașina de imblătit ori de sine stătătoare. Prețurile să se întrebe.

Kádár Gyula

fabrică de aparate de desfăcut sămânța trifoiului și atelier de reparaturi de mașine.

:: ORADEA-MARE ::
(Nagyvárad Vilanytelep mellet)

Zénithul de gumă

deja după câteva zile s'a dovedit prin mil de scrisori de recunoștință dovedește că

specialitățile (preservative) pentru dame și domni, inventate sub numele Zenith sunt cele mai de încredere, nu strică sănătatea, ceace eră defectul celor de până acum.

Prețul: 1 duzină de Zénith pentru domni 8 cor., 1 bucată Zénith pentru dame 7 cor.

La comandă vă rugăm să fiți atenți la numele Zénith, căci numai atunci e veritabil, dacă e prevăzută cu marca Zénith. — Se trimite în străinătate și în țară pe lângă cea mai mare discreție, recom. și o rambursă.

Agentura principală în Ungaria:

DEUTSCH IZIDOR

magazin de instrumente medicale și pentru îngrijirea bolnavilor.

Szabadka, Kossuth-u.

Recomandat de ministerul de culte și instrucție!
— Multe recunoștințe —

ZWÖRNER B.

PREPARATORUL DE ÎMPĂIAT ANIMALE

KOLOZSVÁR, Rozsa-u. 7 sz.

Animalele să se trimită cât se poate de proaspete și nebelite. Trebuie indicat în ce formă să se înfăptuiască prepararea; mamiferelor mai mari să li-se scoată intestinele. — Pentru împachetare socotesc numai cheltuielile mele. — Preparație îngrijită, artistică, în formă naturală, lucru trainic, prețuri moderate!

Lucza Jozsef

atelier chimic pentru curățitul hainelor
Szegeđ, Laudon u. 9

Primește: curățirea și văpsirea hainelor bărbătești, femeiești, de copii și preoțești, postav de mobile, haine de doliu mai departe

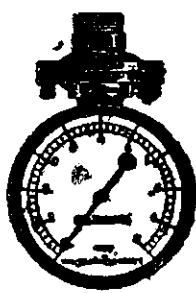
curățirea penelor de pat

cu mașina prin ce își redobândesc culoarea albă și uscățimea originală și vor fi scutite de praf.

Comandele din provincă să efectueșc imediat și prompt.

Doczi Pál

atelier pentru repararea instr. tehnice.
Szegeđ, Takaréktár-u. 8., Bitó-ház.

Reparațiuni de biciclete, mașini de cusut mașini de scris, măsurătoare de spirt, instrumente pentru ingineri, instrumente pentru dentiști, sonerii electrice, telefoane, gramofone și puști. Părți de mașini de cusut și de biciclete, lămpi cari desvoaltă gaz

și boicete de luminat.

Mașini de cusut mănuși și blănării. Stărpitor de troșcoțel, economisator de cărbuni.

Repararea instrumentelor de desemn.

SZABÓ SÁNDOR

sculptor, auritor și fabricant de iconostase și altare

SZATMÁR, Báthory-utca 18. sz.

Face cu prețuri moderate:

iconostasuri, altare, amvoane, jertvonicuri;

primește renovarea iconostaselor vechi, a altarelor, a jertvonicilor și a amvoanelor, precum și tot felul de lucruri în braza asta; cu concursul pictorilor renumiți pentru pictarea icoanelor, precum și tot felul de aurituri.

Dinsticțiunea muncii mele se adevărește prin multele scrisori de mulțumire, pe cari le am la mână; ea reșea a parohiei din Veresmart și Magyarokonyát.

VÉBER JÁNOS K.

tinichigiu specialist, proprietarul mai multor brevete.

Szatmár, Strada Szirmai Nr. 1.

Cea mai de căpetenie condiție pentru păstrarea sănătății e apa fără ră baccili.

Străcurătoarea de apă

„Wéber“ e un aparat de strecurat apa curgătoare, precum și apa de fântână, făcându-o curată ca cristalul, așa că și în cea mai nepretențioasă căsnicie se poate bea apă bună, plăcută. Aparatul de strecurat se manuează ușor și e esperimentat doftoricește. E un obiect de mare folos în căsnicie și fiind ieftin, deja și până azi e foarte răspândit. Indesebi e de recomandat pe seama ospătărilor, cafenelelor, școalelor și Institutelor.

Prețul aparatului:

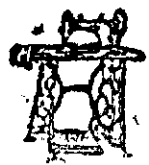
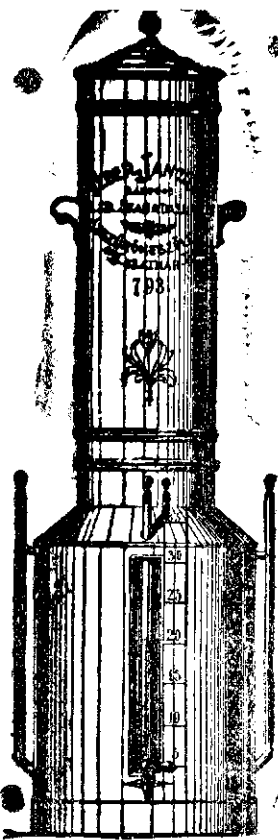
cu volum de 15 litrii . . . 20 cor.

„ „ „ 25 „ . . . 24 „

„ „ „ 35 „ . . . 28 „

de proporții mai mari prețuri deosebite. La comande din provincie 3 cor. cheltuială de împachetare. Totodată aduc la cunoștința on. public că ac și reparaz stropitoare de vie.

Părți constitutive se capătă de asemenea.

Johann Neditz

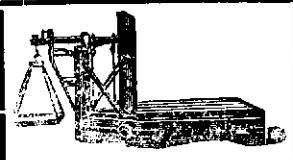

ferar de instrumente, lăcătuș de mașini și mecanic.

Versecz, Barosplatz.

Recomandă onoratului public, fabricatele sale proprii, ca

Biciclete,
Fântâni,

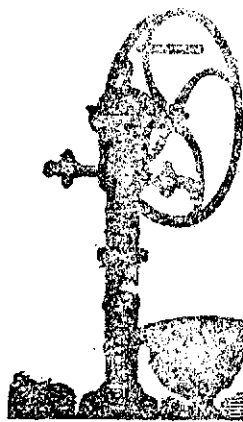
Cântare,
Pumpe,

Stropitoare cu peronos poră, de rechisite.

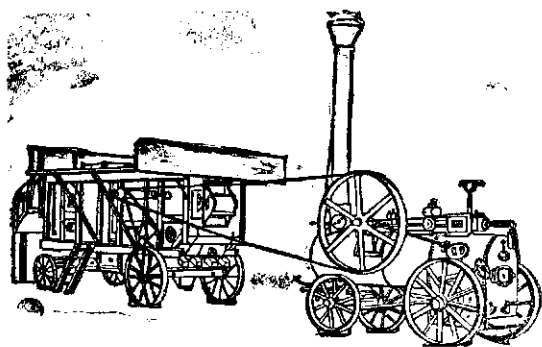
Conducte de cauciuc, și
Gramofone,

cu prețurile cele mai ieftine.

Repara-
turile, sau
ori-ce co-
mande vor
fi execu-
te cât se
poate de
bine. - - -

Prin reclamă la progres!

Turnătorie de
fer și metale
după modele pro-
prii sau trimise cu
preț efitin.

Fabrică de mașini
și mori.

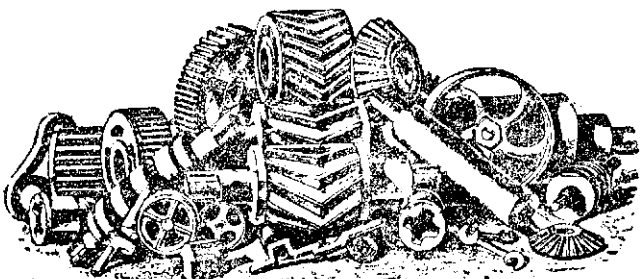
Bartzer István

Temesvár

ELISABETSTADT.

Emausgasse Nr. 2.

Primește tot felul de reparaturi, cari s: țin de bransa mașinăriiilor așa d. c. mașinile agricole, mașini pentru arderea spiritalui, fabrici

de bere și fabrici de cărămizi se repară pe lângă garanție, repede și sftin. — Fabricare și reparare de cazane.

Montarea transmisiunilor noi, cu aparat în formă de roată sau glob, în toate mărimile.

Cisălarea cilindrelor de mori și despărțirea după mașinile sistemul cel mai nou, repede și efitin.

Cea mai mare fabrică de ceasuri de turn din Ungaria aranjată cu putere de aburi.

BODICS SÁNDOR,

turnătorie de clopote și ceasornice de turn

BAJA (BACICA).

Recomandă indeosebi cele mai perfecte

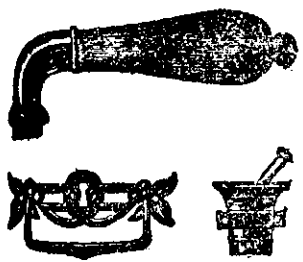
CIASURI de TURN

pentru biserici, primării, castele, școli și fabrici, cari cu construcție perfectă și nouă de tot și în prelucrare solidă. — Afară de aceea atrage luarea aminte a onorațiilor preoți și a onoratorilor comitete bisericești asupra

MAREI TURNĂTORII DE CLOPOTE.

Pregătește clopote în toate mărimile după acorduri recerute. Se refnoiesc și repară clopote vechi; afară de aceasta se repară ciasurile de turn pe lângă chezăsie. — Onoratele comitete și plebanile precum și curatorii primesc avantajul de a plăti în rate. Servesc, la dorință, cu budget, gratis.

**In atențiunea ne-
gustorilor de fer
și a curelarilor!!**

Prima turnătorie de aramă, bronz, metal,
pacfon și nickel

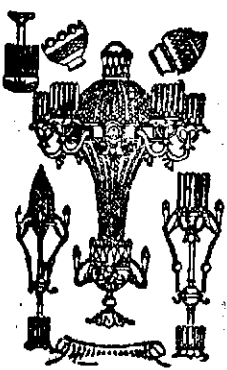
WEIRICH JÓZSEF-né
PÉCS, Ferenciek-utca 44 sz.

Recomandă

fabricațiunile de fer pentru mobile

turnate după orice model.

**Serviciu prompt și repede
pe lângă prețuri moderate.**

Szoták József

fabricant și turnător artistic de obiecte de
bronz, candelabre, table de firmă de metal

Kassa, Pogány-utca 9.

Lucrează pentru fabricanți de mobilă
după orice desen și părți de metal nece-
sare la mobile.

Mai departe table de metal pentru
firme de avocați, mediei, fabricanți,

totodată table pentru comune și numere de casă.

Totodată se face candelabre pentru case, cafenele și bi-
seriei, până la cele mai luxoase și complicate cu prețuri
moderate.

**Cea mai bună fabricație și cel mai ieftin izvor
de a-și procura cineva instrumente mu-
zicale de tambură**

Andrija Car

Ruzicna ul 1. **ZAGREB** Vlaska ul 22.

Îți recomandă tamburele fabricație excelentă dela cele
mai simple până la cele mai complicate cu preț moderat.
Preț curent trimite gratuit și porto franco.

Telefon 149. _____ Telefon 149.

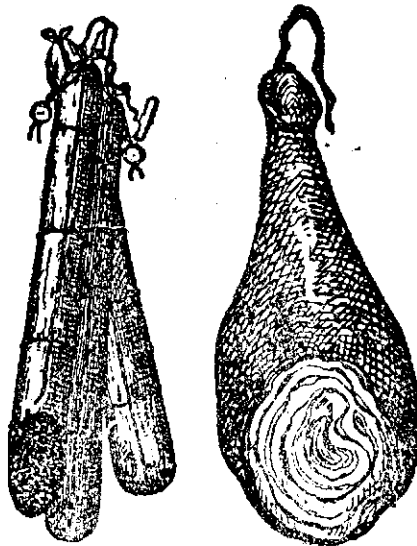
Telegram adr.: Lászlóczki, hentes.

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public că în

fabrica noastră de cârnățarie

veche de 42 de ani

am introdus instalație electrică conform recerin-
țelor moderne și am instalat mașinile cele mai nouă
și mai moderne cu cari pregătim în cea mai mare
curățenie tot felul de **articole de cârnățarie**

precum : **șuncă**
(jambon), **slănină
fină** (Kaiserfleisch)
cu aiu, **cârnași** și
alte cârnățării. Pri-
mim și executăm
punctual comenzi,
atât loco cât și în
provincie. — Tot la
fabrica asta se găsește
și **slănină albă** și
afumată precum
și **untură** (de
casă) **topită**.

Cu stimă :

Frații Lászlóczki Kolozsvár
Mátyás király-tér 23.

Fabrica: în strada Kádár nr. 7.

Grosz Nagy Ferencz,

farma- : : farmacia : :
cist. : : **Debreczen** «Arany agyszarvu»

Numai există reumă !

Cine voește să scape de ori-ce soi de
reumă și de tot felul de dureri externe
să cumpere o sticlă mare din renumitul

Balzam Regesc

(Király Balzsam) al cărui efect vindecător
e recunoscut de medicii **1 sticlă mare 2.65**
Cor. cu îndrumare, **3 sticle mari 6.65**
Cor. cu îndrumare, porto-franco cu ram-
bursă. Patentat, în nenumărate spitale de
frunte se aplică ca cel mai bun medicament.

Hajdusági
Bajuszpedrő.

MUSTAȚA E FRUMOASĂ

dacă întrebuințezi

POMADA HAJDUSAG

cea mai bună pentru creșterea și
potrivirea mustețelor, pregătită
din materii nenusuroasă. Efec-
tul se vede foarte lute și
cu siguranță. Scutit prin lege.
Un borcan **50** fl. Prin postă
se trimite numai **3** borcane cu
2-15 Cor. Cu rambursă gratuit.

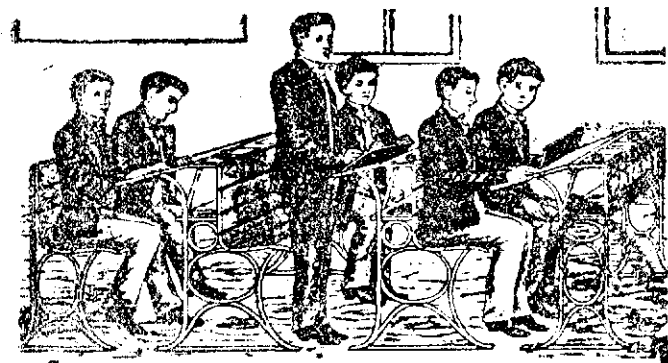

Medicament
pentru vâpsirea
părului.

la culori blond, brunet sau negru. Efect la moment.
O singură vopsire e de ajuns, ca părul sau musta-
ța o lună să albă culoarea ve o dorește. Nu în-
sprește părul. O sticlă cu medicament pentru ori
și ce culoare 4 cor.

Védegy.

Prima fabrică pentru slefuitul sticlei, pentru lucrări artistice de sticlărie și fabrică de oglinzi din sudul Ungariei
Arad V, Pécskai-ut 17. Telefon 525.
 și-a pus în funcțiune uzinele sale în ziua de **21 Oct. 1908.**
 Efectuește repede și ieftin comenzile următoare:
 Oglinzi slefuite sau simple, lucrări de sticlărie artistică încadrate în aramă pentru instalații de vitrine, geamuri călitate, oglinzi de Veneția. Lustruiri — de oglinzi vechi cu prețuri moderate. —

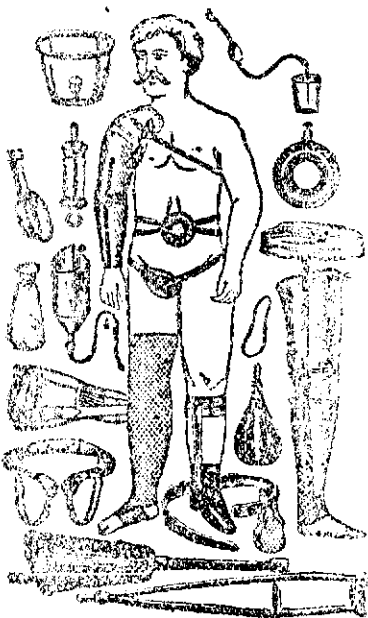
Cele mai moderne **mobile de fier și aramă** și cele mai practice **bănci igienice de școală** și mobilarea locuințelor, hotelurilor, spitalelor și

a școlilor, precum și obiecte fabricate din cele mai bune materiale din țară, lucrările cele mai solide de artă și construcție se livrează numai de către firma

Bernhardt Rezső utóda

Brassó, str. Fekete nr. 33.

—Tot acolo e cancelaria și fabrica montată cu cele mai noi mașinării.—

Prima fabrică din Ardeal pentru instrumente chirurgice, pansamente, instrumente optice, cuțite, briciuri și mașini pentru ortopedie (pentru îndreptarea trupului).

Mare depozit de instrumente medicale și pentru bandajii pentru hernie și pentru pânțecce, ochișoare veritabile franceze, cele mai fine cuțite englezești suedeze și de Solingen și briciuri, mașini ortopedice marca Gillette, picioare artificiale, cordoanel numit Diana și specialități franțuzești.

Deutsch Miksa

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 7 szám

Atellerele fabricii în strada Petőfi numărul 2.

Preț curent gratis.

Dubinievicz Oszkár

— comerciant de articole medicale chimice și parfumuri. —

Kolozsvár, str. Deák-Ferencz nr. 8.

Recomandă în prețurile cele mai ieftine:
Esențe de rom și licheuri cu prescripții de pregătire.

Văpseli mirositoare

Parfumuri, pudre, săpunuri din țară și str.

Gazete pentru instrumente de manicurare și parfumuri.

Petrol-China cel mai bun mijloc contra mătreaței a căderii părului și cărunțirii. Prețul Cor. 1-20.

Jambrik József
 auritor, vâpsitor
 de biserică, pregător de cadre (rame) aurite
SEGHEĐIN.
 (Szeged), strada Kelemen nr. 4.

PRIMEȘTE orice lucrări noi și reparări de această branșă precum: altare, amvane, cruci, prăpori (steaguri), icoane și cadre (rame), precum și renoverea și vâpsirea obiectelor bisericesti cu aur — cel mai bun care nu-și pierde fața. —
 Preturi favorabile și executare cu punctualitate.

Trimit **gratuit** și porto-franco catalogul meu mare ilustrat despre **arme, cartușe** și montir întreg pentru vânătari

Armele vândute de mine sunt încercate cu îngrijire sunt de cea mai bună calitate, construcție exactă. Garantez pentru funcționarea fără cusur.

OBERTH VILMOS, deposit de fier
 Mediaș — Medgyes.

Fritsch & Connert
 atelier de ghete.
 Mediaș — Medgyes.

Lucru de mână garantat

Ghete de șevro pentru domni . . .	K 11'—
„ „ box „ „ . . .	K 11'—
„ „ șevro pt dame cu bumbi . . .	K 10'50
„ „ „ „ cu șirete . . .	K 9'50
Jumătăți de șevro pentru dame . . .	K 8'—
Ghete tari de muncitori dela . . .	K 6'80
Ghete de copii dela	K 3'—

Material de I-a clasă.

Cum să vă dovedesc că electroscopicele date mie vor fi reparate punctual! Cel mai simplu mod de a trimite electroscopicele stricate pe post.

Neu Vilmos
 clasornicar și gluvaergiu
 Seghedin
 Laudon-u. 24

Unde se repară electroscopicele în mod special. prompt cu garanție de 3 ani și prețuri favorabile. —
 Fie în depozit clasornice de buzunar, pendule și clasornice cu alarmă, precum și bijuterii și obiecte pe argint de China. cu prețurile cele mai favorabile. — Cumpără frânturi de aur și de arpi cu prețurile cele mai mari sau le schimbă bu obiecte noi.
 Comandele din provincie se săvârșesc punctual și se împachetează cu mare îngrijire.